

Maleachi

Toegelicht & toegepast 39

Ger de Koning

Geestelijke Lauwheid

Maleachi

Toegelicht & toegepast

Maleachi

Toegelicht & toegepast

Geestelijke Lauwheid

Ger de Koning

uitgeverij **Daniël**

Auteur: Ger de Koning

Webwinkel: www.uitgeverijdaniel.nl

Bestellingen: info@uitgeverijdaniel.nl

Deze publicatie is verkrijgbaar in boekvorm in één band met Haggai en Zacharia bij Uitgeverij Daniël:

© 2019 Uitgeverij Daniël, Zwolle, NL, ISBN 978-90-79718-74-0 (hardcover)

Omslagontwerp: Theis-Jan Goudswaard

Foto: De Gouden Poort aan de oostkant van de tempel in Jeruzalem, Israël

Lay-out: Jan Noordhoek

Niets uit deze uitgave mag – anders dan voor eigen gebruik – worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van 'Uitgeverij Daniël' of de auteur.

Het gebruik van de Herziene Statenvertaling is in dit commentaar toegestaan onder voorwaarde van de volgende duidelijke copyrightvermelding: De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2010.

© Stichting HSV en Uitgeverij Jongbloed – Heerenveen. Alle rechten voorbehouden.

De bijbelteksten in deze uitgave uit Nieuwe Testament zijn ontleend aan de TELOS-vertaling. Voor gebruik van teksten uit de TELOS-vertaling is toestemming onder voorwaarde van de volgende duidelijke copyrightvermelding:

© Grace Publishing House – Rhenen. Alle rechten voorbehouden.

Inhoud

Tekstgebruik		7
	Afkorting bijbelboeken	7
	Vertalingen	7
	Verwijzingen	8
	Haakjes	8
Vooraf		10
Het boek Maleachi		11
Maleachi 1		14
vers 1	Een last, een woord	14
vers 2	Een liefdesverklaring	14
verzen 3-5	Ezau heb Ik gehaat	15
vers 6	Eerbied en vrees ontbreken	18
verzen 7-8	Onrein brood en een verachtelijke tafel	19
vers 9	Dit gebeurt door uw hand	23
vers 10	Ik heb geen welgevallen in u	23
vers 11	Gods Naam zal groot zijn onder de heidenvolken	24
verzen 12-13	Nog eens de houding van de priesters	25
vers 14	De HEERE is een groot Koning	26
Maleachi 2		28
verzen 1-3	Het gebod tot de priesters	28
vers 4	Het verbond met Levi	30
vers 5	Leven, vrede en vrees	30
verzen 6-7	Leer en leven	31
verzen 8-9	Afgeweken en verachtelijk gemaakt	32
verzen 10-12	Ongeoorloofde huwelijken	34
vers 13	Krokodillentranen	37
vers 14	God is Getuige van elk huwelijk	37
vers 15	Hij heeft er maar één gemaakt	39
vers 16	God haat de echtscheiding	40
vers 17	De HEERE is moe van hun woorden	42

Maleachi 3		44
vers 1	De bode komt en de Heere ook	44
verzen 2-4	Reiniging en zuivering	45
vers 5	De HEERE, een snelle Getuige	47
vers 6	De HEERE is niet veranderd	48
vers 7	Oproep tot bekering en de reactie daarop	49
verzen 8-9	God beroven	50
vers 10	Beproof Mij toch	51
verzen 11-12	Gezegend en tot zegen	53
verzen 13-15	God dienen is nutteloos	54
verzen 16-17	Zij die de HEERE vrezen	55
vers 18	Het onderscheid wordt gezien	58
Maleachi 4		59
vers 1	De dag van de HEERE komt in vuur	59
verzen 2-3	De Zon der gerechtigheid gaat op	60
vers 4	Mozes	61
verzen 5-6	Elia	62
Andere publicaties		66

Tekstgebruik

Afkorting bijbelboeken

Oude Testament

Thora

Gn	Genesis
Ex	Exodus
Lv	Leviticus
Nm	Numeri
Dt	Deuteronomium

Historische boeken

Jz	Jozua
Ri	Richteren
Ru	Ruth
1Sm	1 Samuel
2Sm	2 Samuel
1Kn	1 Koningen
2Kn	2 Koningen
1Kr	1 Kronieken
2Kr	2 Kronieken
Ea	Ezra
Ne	Nehemia
Es	Esther

Poëtische boeken

Jb	Job
Ps	Psalmen
Sp	Spreuken
Pr	Prediker
Hl	Hooglied

Profetische boeken

Js	Jesaja
Jr	Jeremia
Kl	Klaagliederen
Ez	Ezechiël
Dn	Daniël
Hs	Hosea
Jl	Joël
Am	Amos
Ob	Obadja
Jn	Jona
Mi	Micha
Na	Nahum
Hk	Habakuk
Zf	Zefanja
Hg	Haggai
Zc	Zacharia
Ml	Maleachi

Nieuwe Testament

Mt	Mattheüs
Mk	Markus
Lk	Lukas
Jh	Johannes
Hd	Handelingen
Rm	Romeinen
1Ko	1 Korinthiërs
2Ko	2 Korinthiërs
Gl	Galaten
Ef	Efeziërs
Fp	Filippenzen
Ko	Kolossenzen
1Th	1 Thessalonicenzen
2Th	2 Thessalonicenzen
1Tm	1 Timotheüs
2Tm	2 Timotheüs
Tt	Titus
Fm	Filémon
Hb	Hebreeën
Jk	Jakobus
1Pt	1 Petrus
2Pt	2 Petrus
1Jh	1 Johannes
2Jh	2 Johannes
3Jh	3 Johannes
Jd	Judas
Op	Openbaring

Vertalingen

Alle tekstaanhalingen uit het Oude Testament komen uit de Herziene Statenvertaling (HSV).

De tekstaanhalingen uit het Nieuwe Testament komen uit de Herziene Voorhoeve-uitgave, ook wel TELOS-vertaling genoemd.

Verwijzingen

De tekst van *Maleachi* staat in dit commentaar. In een aantal gevallen worden tekstverwijzingen voluit geciteerd. Alle andere tekstverwijzingen kan de lezer zelf in de Bijbel opzoeken.

Haakjes

Oude Testament

In de bijbelgedeelten van het *Oude Testament* worden twee soorten haakjes gebruikt:

Ronde haakjes ( )

Deze dienen uitsluitend om het lezen en begrijpen van de tekst te vergemakkelijken; zij geven aan dat een bepaald gedeelte een soort tussenzin vormt die de eigenlijke loop van het verhaal of het betoog enigszins onderbreekt. De woorden tussen ronde haakjes behoren tot de grondtekst.

Vierkante haakjes [ ]

Deze haakjes staan om woorden die in de gedrukte uitgave van de Herziene Statenvertaling *cursief* staan. Omdat in dit boek de hele bijbeltekst *cursief* wordt weergegeven, wordt van deze haakjes gebruikgemaakt om woorden te markeren die *cursief* in de gedrukte uitgave staan. Deze haakjes geven aan dat de ingesloten woorden niet in de grondtekst voorkomen, maar in het Nederlands zijn ingevoegd om de tekst begrijpelijk te maken.

Nieuwe Testament

In de bijbelgedeelten van het Nieuwe Testament, die uit de TELOS-vertaling worden genomen, worden drie soorten haakjes gebruikt. Over het gebruik hiervan wordt in het 'Voorwoord' van de TELOS-vertaling het volgende gezegd:

'In de vertaling zijn drie soorten haakjes gebruikt:

Ronde haakjes ( )

Deze dienen uitsluitend om het lezen en begrijpen van de tekst te vergemakkelijken; zij geven aan dat een bepaald gedeelte een soort tussenzin vormt die de eigenlijke loop van het verhaal of het betoog enigszins onderbreekt.

Vierkante haakjes [ ]

Deze geven aan dat de ingesloten woorden niet in de grondtekst voorkomen, maar in het Nederlands moeten worden ingevoegd om de tekst begrijpelijk te maken; deze woorden moeten dus altijd gelezen worden. Met name het (bepaalde) lidwoord ontbreekt nogal eens in het Grieks, waar dat in het Nederlands wel noodzakelijk is; aangezien verschillende uitleggers van mening zijn dat het al of niet voorkomen van het lidwoord vaak van grote betekenis is, is ernaar gestreefd dit overal in de vertaling tussen haakjes te plaatsen waar het in de grondtekst ontbreekt.

Scherpe haakjes < >

Deze geven aan dat de ingesloten woorden in sommige handschriften wel en in andere niet voorkomen.'

Vooraf

Het Oude Testament sluit af met het profetisch getuigenis van Maleachi. Maleachi spreekt vlijmscherp over het verval van het volk na de terugkeer uit Babel. Gods volk heeft volkomen gefaald. Door Gods genade is er te midden van dit algehele verval een overblijfsel dat Hem vreest en dient. Maleachi wijst op de komst van Christus. Die komst zal voor de goddeloze massa het oordeel betekenen. Voor de Godvrezenden zal Christus als de Zon der gerechtigheid opgaan met genezing onder Zijn vleugels.

Ger de Koning

Middelburg, herzien november 2020

Het boek Maleachi

Inleiding

Wat we in het boek *Maleachi* vinden, is het laatste wat we van de geschiedenis van Israël in het Oude Testament vinden. Er staan wel treffende verwijzingen naar het Nieuwe Testament in. Het boek overbrugt de periode van vierhonderd jaar die tussen de beide testamenten ligt door vooruit te grijpen naar de evangeliën.

Het boek beschrijft taferelen die parallel lopen met het boek *Nehemia*. Daarin gaat het over hen die uit de ballingschap in Babel zijn teruggekeerd en zich in het land Israël bevinden. In het boek *Nehemia* gaat het om de herbouw van de stad Jeruzalem. De eerste terugkeer, die onder Kores, staat in het boek *Ezra*. Daarin gaat het om de herbouw van het altaar en de tempel. Bij Ezra horen de profeten Haggai en Zacharia (*Ea 5:1*).

Nehemia herbouwt de muur en wijst op wantoestanden onder het volk. Die wantoestanden vinden we terug in dit boek *Maleachi*. Deze wantoestanden vinden plaats in de tempeldienst en in het niet geven van de tienden. Mogelijk zijn het toestanden die zelfs na de dagen van Nehemia door Maleachi aan de kaak worden gesteld. Hij profeteert ongeveer een eeuw later dan Haggai en Zacharia, tegen het einde van de vijfde eeuw v.Chr.

In *Maleachi 1* grijpt het laatste boek van het Oude Testament door de vermelding van Jakob en Ezaü terug op *Genesis*, het eerste bijbelboek (*Ml 1:2; Gn 25:23*). In *Maleachi 3* grijpt het boek vooruit naar de eerste boeken van het Nieuwe Testament (*Ml 3:1; Mt 11:10; Mk 1:2*) en daar overheen in *Maleachi 4* naar het laatste boek van de Bijbel, *Openbaring*, in verband met de vermelding van de wederkomst van de Heer Jezus (*Ml 4:2*).

Het boek is van toepassing op ons die leven in de laatste dagen van de gemeente op aarde. Wij zijn ook kinderen van een opwekking die de Heer in het begin van de negentiende eeuw heeft gegeven. Maar wij zijn latere generaties. Wat onze voorvaders met veel strijd hebben verworven, is ons in de schoot geworpen. We leven wel volgens dezelfde vormen, maar de vraag is of achter die vormen nog het echte leven met God schuilgaat. In de dagen van Maleachi is de eredienst een holle vorm geworden. Er is geen

afgodendienst, er vindt tempeldienst plaats, maar het is alleen de uiterlijke vorm, waaruit de innerlijke kracht verdwenen is (2Tm 3:5a).

*Ogenschijnlijk bezitten zij Gods-
vrucht, maar de kracht daarvan
verloochenen zij. (2Tm 3:5a)*

Er komen belangrijke geestelijke lessen uit dit boek op ons af. We zien de ongevoeligheid van het volk voor dat, wat de HEERE, *Jahweh*, voor hen is geweest. We zien ook hun eigen ongerechtigheid ten opzichte van *Jahweh* – hun totale gebrek aan eerbied voor God, hun verachting van *Jahweh*. Hun ongevoeligheid heeft een hoogtepunt bereikt: zij kunnen absoluut geen kwaad ontdekken in hun daden waaruit die verachting duidelijk blijkt als die hun voor ogen worden gesteld om hun geweten te doen ontwakken.

De misstanden waar Maleachi op wijst, treffen we niet aan bij de Joden die in Babel zijn gebleven, maar bij de nazaten van hen die uit de verwarring – Babel betekent ‘verwarring’ (Gn 11:9) – zijn gekomen. Zij zijn teruggekeerd naar de plaats waar *Jahweh* heeft gewoond. Tot hen richt Maleachi zijn belangrijke vermaningen.

De misstanden van toen komen ook vandaag voor in de christenheid. We kunnen wat Maleachi tegen Israël zegt, toepassen op allen die zeggen dat ze zich hebben afgezonderd van het geestelijke Babel. Babel stelt het naamchristelijke systeem voor dat de christenheid is geworden waardoor er geen eenheid, maar verwarring heerst.

De oproep van Maleachi betreft niet de afgoderij, zoals in de dagen van de koningen. Hij roept niet op om terug te keren naar het land als in de dagen van Ezra. Zijn boodschap gaat ook niet over de wederopbouw van de tempel als in de dagen van Haggai, of over de herbouw van de muren als in de dagen van Nehemia. Er is geen afgoderij. Er is een overblijfsel terug in het land en de tempel is herbouwd. De godsdienstige plechtigheden worden uitgevoerd.

Maar alles gebeurt met de schijn van uiterlijke orde. Uiterlijk bevinden ze zich in een juiste positie met een correct ritueel, maar hun morele toestand is helemaal verkeerd. Daarom is deze last van de HEERE in deze laatste boodschap hoofdzakelijk een indringend beroep op het geweten van het overblijfsel over hun lage geestelijke gesteldheid.

Maleachi betekent ‘mijn boodschapper’ of ‘mijn bode’ (Mi 3:1). Het is niet bekend waar hij vandaan komt of wie zijn ouders zijn. Zijn boodschap be-

staat hoofdzakelijk uit vermaning en veroordeling. Hij lijkt op Johannes de dooper die ook alleen maar een 'stem' wilde zijn. Zijn persoon gaat schuil achter de boodschap die hij brengt en die ertoe dient om ons voor te bereiden op de spoedige komst van de Heer. Dat is het tweede waarom dit boek zo actueel is, na de vermaning van de vormendienst: het wil de harten van de getrouwen wijzen op de komst van de Heer.

Indeling van het boek

1. Opschrift (*Malechi 1:1*)
2. Gods liefde voor Israël (*Malechi 1:2-5*)
3. Respectloze dienst (*Malechi 1:6-7*)
4. Onreine offers (*Malechi 1:8-9*)
5. Minachtende houding (*Malechi 1:10-14*)
6. Strafprediking tegen de priesters (*Malechi 2:1-9*)
7. De ontrouw van het volk (*Malechi 2:10-16*)
8. De komende boodschapper van de HEERE (*Malechi 2:17-3:5*)
9. God wordt de tienden onthouden (*Malechi 3:6-9*)
10. Belofte van zegen (*Malechi 3:10-12*)
11. Ontrouwe dienaars (*Malechi 3:13-15*)
12. Trouwe dienaars (*Malechi 3:16-18*)
13. De dag van de HEERE (*Malechi 4:1-6*)

Maleachi 1

Een last, een woord | vers 1

| 1 *Een last, het woord van de HEERE tot Israël, door de dienst van Maleachi.*

Maleachi begint zijn boek zowel met “een last” als met “het woord van de HEERE” (vgl. Zc 9:1; 12:1). Andere profeten gebruiken een van de twee uitdrukkingen. De beschrijving van de profetie als een ‘last’ duidt erop dat de boodschap er meer een is van vermaning dan van vertroosting of beemoediging. Het ziet meer op de drager van de boodschap. Hij draagt deze boodschap als een last op zijn hart. Tegelijk is het niet zijn woord, maar het woord dat God hem heeft opgedragen om te spreken.

Het is een woord “tot Israël”, dat zijn allen van de twaalf stammen die zijn teruggekeerd uit de ballingschap. Maleachi is een dienaar van God. Hij verricht een dienst aan het volk door hun de woorden van God mee te delen. Dat betekent dat hij een plaats inneemt die lager is dan het volk. De dienaar is altijd minder dan degene(n) die hij dient (Lk 22:27).

Een liefdesverklaring | vers 2

| 2 *Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE,
maar u zegt: Waarin hebt U ons liefgehad?
Was Ezau niet de broer van Jakob? spreekt de HEERE.
Toch heb Ik Jakob liefgehad,*

Maleachi spreekt het volk aan in een dialoog. De profetie begint met de hartverwarmende verklaring van Gods liefde voor Zijn volk (Dt 10:15; 33:3). Voordat de gewetens worden aangesproken, wil God het hart van Zijn volk raken. We zien dat ook in de laatste zendbrief van Johannes in *Openbaring* 2-3, die aan het lauwe Laodicéa. Juist tot Laodicéa spreekt de Heer over “*allen die Ik liefheb*” (Op 3:19).

De reactie van het volk, juist op deze uiting van Gods liefde, toont de verdorven staat van het volk aan. Omdat zij die liefde niet ervaren, werpen ze de vraag op waarin die liefde dan wel is gebleken. De gedachte komt niet bij hen op om de oorzaak daarvan bij zichzelf te zoeken. Ze voelen zich

door God in de steek gelaten. Ook zijn ze tevreden over zichzelf en dat gaat samen met ontevreden zijn over God.

De vraag waarin die liefde dan gebleken zou zijn, is de wortel van de zonde. Het is geen oprechte, maar een opstandige vraag, een brutaliteit. Ze dagen God uit om te bewijzen dat Hij hen liefheeft, alsof al de bewijzen die ze ervan hebben ervaren van geen enkele betekenis zijn.

Zouden wij iets dergelijks durven zeggen? Ook wij lopen gevaar te zeggen: 'Als God mij liefheeft, waarom laat Hij dan ellende in mijn leven toe?' Als we negatief denken en alleen maar verval zien, kennen we die liefde niet. We horen niet bij de Heer omdat wij Hem hebben liefgehad, maar omdat Hij ons heeft liefgehad en tot de Zijnen heeft gemaakt.

In Zijn antwoord op hun vraag naar Zijn liefde stelt de HEERE hun een vraag. Die betreft de relatie tussen hun voorvader Jakob en zijn broer Ezau. God spreekt over Ezau als "*de broer van Jakob*". Daarmee legt Hij bijzondere nadruk op de verwantschap tussen hun voorvader Jakob en Ezau. Hij stelt het als vraag, waarbij zij natuurlijk wel weten dat het zo is. Maar in het licht van hun brutale vraag naar Zijn liefde moet hun duidelijk worden wat een enorm verschil er is tussen Jakob en Ezau in hun verhouding tot God.

Hoewel Ezau de oudste was en als eerstgeborene recht op de erfenis had, is de liefde van God naar Jakob uitgegaan. Dat was niet omdat Jakob aantrekkelijker voor God was dan Ezau, maar omdat God ervoor koos Jakob lief te hebben. Jakob was het voorwerp van Gods uitverkiezende liefde. Dat heeft Hij de hele geschiedenis van Jakob persoonlijk en in die van zijn nageslacht laten zien. Het volk heeft op die liefde keer op keer met ontrouw gereageerd. Ondanks dat woont een overblijfsel van het volk toch weer in Jeruzalem, met een tempel en een altaar.

Ezau heb Ik gehaat | *verzen 3-5*

3 *en Ezau heb Ik gehaat.*

*Ik heb zijn bergen gemaakt [tot] een woestijn,
en zijn erfelijk bezit [prijggegeven] aan de jakhalzen van de woestijn.*

4 *Hoewel Edom zegt: Als wij verwoest worden,
bouwen wij de puinhopen weer op,*

zegt de HEERE van de legermachten dit:

Zullen zij bouwen, dan zal Ik afbreken,
en men zal hen noemen: Goddeloos gebied,

en: Het volk waarop de HEERE tot in eeuwigheid toornig is.

5 Uw [eigen] ogen zullen het zien,

en u zult zelf zeggen: Groot is de HEERE,

tot over de grenzen van Israël!

Het gaat niet om de geschiedenis van twee personen, maar om de geschiedenis van hun nakomelingen, de volken die uit hen zijn gegroeid. In die hele geschiedenis laat God Zijn liefde voor Zijn volk en Zijn haat voor Ezau zien (*vers 2b; vers 3a*). Ezau heeft het ernaar gemaakt gehaat te worden vanwege zijn hele geschiedenis van opstand tegen God. Daarom wordt dit woord pas hier, in *Maleachi*, helemaal aan het einde van het Oude Testament, uitgesproken en niet al in *Genesis*.

In *Genesis* spreekt God er niet over dat Hij Ezau heeft gehaat. Daar zegt Hij alleen dat de oudere Ezau de jongere Jakob zal dienen. God is soeverein en geeft aan ieder van de broers een bepaalde plaats op aarde. Hij doet dat, nog voordat de broers geboren zijn (*Rm 9:11-13; Gn 25:23*).

..., zelfs toen [de kinderen] nog niet geboren waren en niets goeds of kwaads bedreven hadden, (opdat het voornemen van God naar verkiezing zou blijven, niet op grond van werken, maar uit Hem die roept,) werd tot haar gezegd: 'De oudste zal de jongste dienen'; zoals geschreven staat: 'Jakob heb Ik liefgehad, maar Ezau heb Ik gehaat'. (*Rm 9:11-13*)

De verkiezing van Jakob heeft niets te maken met een verdienste van zijn kant. Zijn nakomelingen claimen die verkiezing omdat zij immers van Abraham afstammen. Als dat de grond van de verkiezing zou zijn, zou Ezau er ook recht op hebben gehad. Gods verkiezing is soeverein en staat los van het gedrag van de mens, terwijl Zijn verwerping het gevolg van de zonde van de mens is. God kiest mensen uit tot zegen, maar Hij kiest geen mensen uit om verloren te gaan.

Dat kunnen wij met ons verstand niet rijmen. Onze menselijke logica is: als God bepaalde mensen uitkiest om hen te zegenen, is het automatisch zo, dat Hij andere mensen uitkiest om verloren te gaan. Maar dan proberen wij met ons menselijke en daarom beperkte verstand God na te rekenen en rekenen met Hem af omdat Hij niet aan onze rekenmethode voldoet.

De leer dat God mensen uitkiest om verloren te laten gaan, is een duivelse leer, die de liefde van God niet alleen tekortdoet, maar zelfs loochent. Ook is het een loochening van de verantwoordelijkheid van de mens. Als zijn verdoemenis vastligt in Gods voornemen, kan hij er immers niets aan doen dat hij niet behouden wordt.

God heeft Jakob uitgekozen vanuit Zichzelf, ondanks zijn vele falen. Hij heeft Ezau gehaat omdat hij zich als *“een ongoddelijke”* (Hb 12:16) heeft openbaard, als iemand die totaal geen interesse in God heeft. Die ongoddelijkheid heeft zijn nageslacht op onverminderde wijze getoond. De profeet Obadja geeft daarvan een uitvoerig getuigenis (Ob 1:1-15).

Al in de dagen van Maleachi kan God wijzen op Zijn oordeel over Ezau (vers 3b). Het is nog niet het definitieve eindoordeel. Dat komt nog. Wat God heeft weggenomen, zijn de bergen waarin zij hun woningen hadden gemaakt en waar ze zich onvindbaar en daardoor veilig voelden. Maar voor God kan niemand zich onvindbaar maken. Ezau's verwoeste land is een woonplaats voor jakhalzen geworden.

De ongoddelijkheid van Ezau, zijn niet erkennen van God, blijkt ook uit zijn hoogmoedige taal (vers 4). *“Edom”*, dat zijn de nakomelingen van Ezau (Gn 36:1,8), snoeft dat zij de puinhopen wel weer zullen opbouwen als ze verwoest worden. Er is bij hen geen enkele gedachte aanwezig om zich voor God te vernederen. Een trotse, arrogante houding kenmerkt hen. *“De HEERE van de legermachten”* antwoordt daarop. Hier stelt God Zich in Zijn verhevenheid boven alle hemelse en aardse machten voor.

Gods antwoord houdt in dat Hij weer zal afbreken wat zij hebben opgebouwd. Het gebied van puinhopen dat dan ontstaat, krijgt de naam waarin het karakter van Edom tot uitdrukking komt: *“Godeloos gebied.”* En het volk dat daar woont, komt nooit onder de toorn van God uit, want die blijft er tot in eeuwigheid op liggen.

Wat de HEERE met Edom heeft gedaan, wordt aan Israël voorgehouden (vers 5). Zij zullen met eigen ogen het einde van Edom zien. Dat is een bewijs te meer van Gods goedheid en liefde voor Israël. Tegelijk houdt wat God met Edom doet ook een waarschuwing voor Israël in. Het moet Israël niet trots maken, maar het besef geven dat zij hetzelfde oordeel verdienen hebben. Het bewijst ook dat God niet alleen de God van de Joden, maar

ook de God van de volken is (Rm 3:29). Zijn grootheid is niet alleen voor Israël zichtbaar, maar overal op aarde.

Eerbied en vrees ontbreken | vers 6

6 Een zoon eert zijn vader en een slaaf zijn heer. Als Ik dan een Vader ben, waar is de eerbied voor Mij? En als Ik een Heer ben, waar is de vrees voor Mij? zegt de HEERE van de legermachten tegen u, priesters die Mijn Naam verachten. Maar u zegt: Waardoor verachten wij Uw Naam?

Het volk zal instemmend hebben geknikt bij de woorden die Maleachi over Ezau heeft gesproken. Maar dan richt hij zich tot hen. God heeft Israël als zoon behandeld, maar hebben zij Hem als Vader geëerd? Zij staan ook met God in verbinding als een slaaf tegenover een heer, maar hebben zij Hem met het verschuldigde respect gediend?

Echt kennen van God is altijd een combinatie van kinderlijk vertrouwen en diep ontzag. Het vertrouwen leidt nooit tot ongepaste familiariteit en het ontzag leidt nooit tot slaafse kruiperigheid. Deze twee verhoudingen zijn de pilaren van de maatschappij. Als die verhoudingen in acht worden genomen, is dat een zegen voor de samenleving. Als er geen rekening mee wordt gehouden, wordt de samenleving ontworcht.

God richt Zich bij deze vragen, die een aanklacht zijn, tot “u, priesters”. Het hele gedeelte van *Maleachi 1:6-2:9* is tot hen gericht. God zegt onomwonden tegen hen dat zij Zijn Naam verachten. Zij zijn geroepen het volk het onderscheid tussen heilig en onheilig en tussen rein en onrein te leren (*Ez 44:23*). Maar de priesters in de dagen van Maleachi hebben daar geen boodschap aan. Dat zij hun bestaan aan God te danken hebben, bedenken ze niet.

De naam “Vader” betekent dat zij als natie aan Hem hun oorsprong te danken hebben. Dat Hij hun Heer is, aan Wie zij gehoorzaamheid verschuldigd zijn, interesseert hen niet. Zij denken alleen aan hun eigen belangen.

De naam ‘Vader’ houdt voor de nieuwtestamentische gelovige een persoonlijke verbinding met Hem in. Iedere gelovige in deze tijd is geroepen tot priesterdienst. Het opnieuw inzicht krijgen in het verrichten van priesterdienst is een van de zegeningen geweest van de opwekking in het begin van de negentiende eeuw. Maar als we vergeten dat het een geschenk van

God is en ons erop verheffen, dan worden we geestelijk vet en is onze offerdienst voor Hem een gruwel.

Quasi verongelijkt reageren de priesters op de beschuldiging van de HEERE. Hun ongevoeligheid voor dit verwijt blijkt uit hun huichelachtige vraag die ze met een uitgestreken gezicht stellen: *“Waardoor verachten wij Uw Naam?”* Zij vinden juist van zichzelf dat zij heel trouwe dienaren van God zijn. Nee, hier vergist de HEERE Zich toch wel heel erg, vinden zij. Hun vraag maakt duidelijk dat ze het helemaal oneens zijn met het verwijt van de HEERE dat zij Zijn Naam verachten.

God confronteert Zijn volk heel wat keren met deze manier van reageren:

1. *“Maar u zegt: Waarin hebt U ons liefgehad?” (Ml 1:2)*
2. *“Maar u zegt: Waardoor verachten wij Uw Naam?” (Ml 1:6)*
3. *“En u zegt: Waardoor maken wij U onrein?” (Ml 1:7)*
4. *“Dan zegt u: Waarom?” (Ml 2:14)*
5. *“Toch zegt u: Waarmee vermoeien wij [Hem]?” (Ml 2:17a)*
6. *“Of: Waar is de God van het oordeel?” (Ml 2:17b)*
7. *“Maar u zegt: In welk opzicht moeten wij terugkeren?” (Ml 3:7)*
8. *“En dan zegt u: Waarvan beroven wij U?” (Ml 3:8)*
9. *“Maar u zegt: Wat hebben wij onder elkaar tegen U gesproken?” (Ml 3:13)*

Telkens geeft het volk in vragende zin aan het helemaal niet eens te zijn met wat God hun voorhoudt. Het komt er steeds op neer dat ze God vragen hoe Hij erbij komt dat Hij hun dat verwijt maakt. En telkens geeft God in Zijn grote geduld een niet mis te verstaan antwoord. Het antwoord dringt echter niet tot hen door omdat ze zichzelf als trouwe dienaren van God zien.

Onrein brood en een verachtelijke tafel | verzen 7-8

7 [Doordat] u onrein brood op Mijn altaar brengt. En u zegt: Waardoor maken wij U onrein? Doordat u zegt: De tafel van de HEERE, die is verachtelijk. 8 En als u een blind [dier] ten offer brengt: Dat is niet erg! En als u een kreupel of ziek [dier] ten offer brengt: Dat is niet erg! Bied het maar eens aan uw landvoogd aan. Zou hij u goedgezind zijn of u ter wille zijn? [Dit] zegt de HEERE van de legermachten.

De HEERE beantwoordt hun vraag waaruit dan wel mag blijken dat zij Zijn Naam verachten. Het is geen vraag die in eerlijke onwetendheid wordt gesteld, maar vanuit regelrechte huichelarij. Toch antwoordt de HEERE. Hij wijst hen op hun handelingen, waarmee en hoe ze Hem naderen. In de manier waarop zij God dienen, komt op duidelijke wijze hun verachting van Hem tot uiting.

Kijk maar eens waarmee ze komen aanzetten. Ze brengen “onrein brood” op Zijn “altaar”. Met ‘brood’ wordt een offer bedoeld dat door God als Zijn voedsel wordt aanvaard. Het geeft Hem vreugde als Zijn volk Hem offers brengt. Hij noemt die offers “Mijn voedsel” (Nm 28:2; Lv 21:6,8,17). Maar de offers die zij op Gods altaar, het brandofferaltaar, brengen, zijn onrein.

Het gaat niet om dieren die God onrein heeft verklaard en die ze niet mogen eten. Die worden in een lijst in *Leviticus 11* en *Deuteronomium 14* genoemd. Nee, het gaat om reine dieren, maar waaraan een gebrek is. En dat is ook door God verboden (*Lv 22:20*). Ze brengen reine dieren, maar Hij kan die niet aanvaarden omdat ze niet beantwoorden aan de norm van Zijn heiligheid. Die norm heeft Hij in Zijn Woord neergelegd. De priesters zouden daar als geen ander lid van Gods volk rekening mee moeten houden. Maar dat doen ze niet. Ze lappen Gods Woord aan hun laars. Dit is wat God hun aanrekent en waarop Hij hen aanspreekt.

Niets waaraan een gebrek is, mag u aanbieden, want dat zou u niet ten goede komen. (Lv 22:20)

Het volk reageert bij monde van de priesters voor de derde keer verongelijkt. Ze vragen: “*Waardoor maken wij U onrein?*” Hoe kan God nou vinden dat ze Hem onrein maken? Ze hebben er werkelijk geen idee van, want ze zijn ervan overtuigd dat ze heel goed bezig zijn. God krijgt toch wat van hen? En zegt Hij van wat ze brengen, dat het Hem onrein maakt? Dan moet Hij wel wat aan Zijn ogen mankeren, want aan hen ligt het niet. Ze leggen het probleem helemaal bij God. Zo manipuleren vandaag talloze christenen het Woord van God. God maakt het allemaal veel te ingewikkeld. Hij moet maar eens naar hen luisteren, in plaats van Zijn wil aan hen op te leggen.

Ze zijn er blind voor dat ze minderwaardige offers brengen, iets dat uitdrukkelijk door God verboden is (*Dt 15:21*). Die offers brengen ze op Zijn altaar dat hier ook “*de tafel van*

Maar als er een gebrek aan is, [als] het mank is of blind, [of als] het enig ernstig gebrek heeft, mag u het niet aan de HEERE, uw God, offeren. (Dt 15:21)

de HEERE" wordt genoemd (vgl. Ez 41:22). Ze schepen Hem af met wat ze kunnen missen. Wat een belediging voor Hem!

Vergeten ook wij niet snel hoe geweldig groot het werk van de Heer Jezus is voor God en ook voor ons? Hoe en waarmee gaan wij naar de tafel van de Heer (1Ko 10:16-21)? Sommigen blijven gemakkelijk weg van de tafel van Heer. Anderen nemen nonchalant deel aan het avondmaal, zonder eraan te denken waarvan het spreekt. Misschien dat ons niets kan worden verweten aan zonde, maar hoe vaak doen we niet slechts plichtmatig wat we al zo vaak hebben gedaan, zonder dat het ons hart raakt. De waardering van de tafel van de Heer hangt af van onze waardering van de Heer Jezus en Zijn werk.

De tafel van de HEERE is *Zijn* tafel waarvan Hij eet en waarvan Hij samen met Zijn volk wil eten. Hun handelwijze brengt hun minachting voor Zijn tafel tot uitdrukking. Zeggen zullen ze het nooit, maar hun daden maken hen openbaar. Ze brengen wel offers, maar de inhoud ervan is niets. Ze brengen niet echt een offer, maar iets wat ze kunnen missen.

Hoe ver is dat verwijderd van de gezindheid van David die geen offer aan de HEERE wilde geven dat hem niets heeft gekost (1Kr 21:24). Ook het offer dat Maria aan de Heer Jezus brengt, vormt een groot contrast met deze offers (Mk 14:3-5). Zelfs de discipelen waarderen niet wat Maria doet. Ze zeggen van haar offer dat het verkwisting is. Met het geld dat zij ervoor heeft betaald, hadden naar hun oordeel betere dingen gedaan kunnen worden.

De tafel van de Heer is voor ons, christenen, de plaats waar we het avondmaal vieren. Dat brengt bij ons offers van lof en dank teweeg, geestelijke offers, slachtoffers van lof. Wie aan de Heer Jezus denkt in alles wat Hij heeft volbracht, kan niet anders dan zich daarover in dankbaarheid en bewondering uiten.

Wat hebben die offers ons gekost? Er zijn offers die heel goedkoop zijn. Daarbij kunnen we bijvoorbeeld denken aan dankzeggingen die slechts een nazeggen van anderen zijn, of een greep uit de oude doos van onszelf, een levenloze herhaling van wat we al zo vaak hebben gezegd. Als we met de Heer leven, zullen we veel verzameld hebben en zal ons offer geestelijk steeds meer inhoud hebben en groter zijn, steeds meer waard zijn.

En wat geven we van onze stoffelijke welvaart voor de armen, voor het werk van de Heer, aan hen die voor Zijn Naam zijn uitgegaan zonder iets aan te nemen uit de volken? Geven we het beste, de eerstelingen, of geven we een klein beetje van onze overvloed, waarvan we het gemis niet voelen, of geven we zelfs onze waardeloze dingen?

Het dier dat de priesters brengen, is een illustratie van het offer van de Heer Jezus. Wij moeten ons realiseren hoe volmaakt Hij in alles was. We mogen op geen enkele manier afbreuk aan Hem doen en ook niet aan het Woord van God. Als we met mismaakte, ongezonde offers tot God komen, houdt dat een grote miskennis in van het offer van Christus en een verachting van de waardering die God voor Hem heeft.

1. Wij brengen een “blind” dier als wij menen dat de Heer Jezus niet wist wat Hij deed, daarin geen zicht had en dat Hij niet voortdurend Zijn oog op de Vader had gericht. Zo’n offer is God onwaardig. De Heer Jezus wist volmaakt alles wat over Hem zou komen en deed in alles volmaakt de wil van de Vader (*Jh 18:4; 17:4*).
2. We brengen een “kreupel” dier als wij menen dat de Heer Jezus niet in al Zijn handelingen volmaakt was, dat Hij de weg niet volkomen ging. We kunnen bijvoorbeeld menen dat Hij had kunnen zondigen, hoewel Hij het niet gedaan heeft. Ook dat is een offer dat God niet kan aannemen. In de Heer Jezus is geen zonde, Hij heeft de zonde niet gekend en niet gedaan (*1Jh 3:5; 2Ko 5:21; 1Pt 2:22*).
3. Een “ziek” dier is een dier dat inwendig niet gezond is. Dat brengen wij als we twijfelen aan de motieven waardoor de Heer gedreven werd, alsof Hij toch niet in alles volkomen onbaatzuchtig was en toch ook wel eens iets uit eigen belang deed. Als wij met zulke gedachten over de Heer Jezus bij God komen, verwerpt Hij dat offer. Christus was innerlijk en uiterlijk volmaakt. Hij was geheel wat Hij zei (*Jh 8:25*). Wat Hij naar buiten presenteerde, was volmaakt wat Hij ook innerlijk was.

God houdt de priesters voor dat ze het niet zouden wagen de offers die ze Hem brengen te geven aan hun landvoogden. Als ze aan hen zulke minderwaardige offers zouden geven, zouden die daar niet echt vrolijk van worden. Nee, hen willen ze niet tegen de haren in strijken, maar te vriend

houden. Maar God, Die zoveel groter is, kunnen ze wel iets toestoppen wat ze wel kunnen missen.

Het is werkelijk verbijsterend wat God allemaal door mensen wordt aangedaan, wat diezelfde mensen nooit andere mensen zouden aandoen. God moet alles maar slikken, anders hoeven ze Hem niet meer. Zo gaat men in de christenheid met God om.

Dit gebeurt door uw hand | vers 9

9 Nu dan, tracht toch het aangezicht van God gunstig te stemmen, dat Hij ons genadig zal zijn. Dit gebeurt door uw hand: zou Hij u ter wille zijn? zegt de HEERE van de legermachten.

Wat in dit vers wordt gezegd, is ironisch bedoeld. Laat ze maar trachten "het aangezicht van God gunstig te stemmen" met hun minderwaardige offers. Ze verkeren in de waan dat Hij hun offers wel waardeert en dat Hij als reactie daarop hen genadig zal zijn. Hoe blind kan een mens, en dan nog wel een bevoorrecht lid van Gods volk, zijn voor Wie God is en voor wat Hem toekomt.

Wie een houding aanneemt zoals die in de vorige verzen is beschreven, moet niet menen dat hij iets van God kan vragen om er vervolgens ook nog op te rekenen dat hij het zal ontvangen. Als we bidden om een oplossing voor onze problemen zonder dat we de zonde uit ons leven wegdoen, kan God daar niet naar horen. Hij kan ons niet gunstig gezind zijn.

Ze moeten maar eens goed naar zichzelf kijken. "Door uw hand", dat is door de offers die ze brengen en door hun daden in het algemeen, laten ze zien dat ze er een eigenwillige godsdienst en levensstijl op na houden. Menen ze dan werkelijk dat God hen ter wille zal zijn? Met Wie denken ze dat ze te doen hebben? Hij Die spreekt, is "de HEERE van de legermachten"!

Ik heb geen welgevallen in u | vers 10

10 Was er ook maar [iemand] onder u die de deuren zou sluiten, dan zou u niet zonder reden Mijn altaar aansteken. Ik heb geen welgevallen in u, zegt de HEERE van de legermachten, en een graanoffer uit uw hand aanvaard Ik niet.

We horen God als het ware de verzuchting slaken dat er onder de priesters maar iemand was die de deuren zou sluiten. Hij geeft hiermee uiting aan Zijn verlangen dat het kwaad buiten de deur van Zijn huis wordt gehouden of ook dat de dienst helemaal zou stoppen. Maar zo iemand is er niet. Het kwaad is Zijn huis binnengedrongen en wordt er niet uit verwijderd. Als het kwaad zou worden tegengehouden of verwijderd, zouden de offers die op Zijn altaar worden ontstoken niet zonder (de goede) reden zijn. Ze zouden dan gebracht worden in het bewustzijn van Wie Hij is en wat Hem toekomt.

De toepassing kan worden gemaakt op kerken en diensten die geen plaatsen (meer) zijn waar mensen aanbidden in geest en in waarheid, maar zijn verworden tot niets anders dan plaatsen waar mensen elkaar ontmoeten om het gezellig met elkaar te hebben. Het zou beter voor hen zijn om de deuren te sluiten dan om verder te gaan met het misleiden van mensen die denken dat ze God een plezier doen door zo samen te komen.

God walgt van een dienst als deze onoprecht en alleen voor de show gehouden wordt (*Jes 1:11-15*). Het is beter geen offer te krijgen dan een offer dat waardeloos is. Hij heeft geen welgevallen in de priester en ook niet in het offer dat Hem wordt aangeboden. Het graanoffer dat ze in hun hand houden en Hem aanbieden, aanvaardt Hij niet. Duidelijker kan Hij niet zeggen hoe Hij over hen en hun dienst denkt.

Gods Naam zal groot zijn onder de heidenvolken | vers 11

11 Want vanwaar de zon opkomt tot waar hij ondergaat, zal Mijn Naam groot zijn onder de heidenvolken; in elke plaats zal aan Mijn Naam een reukoffer gebracht worden, en een rein graanoffer. Voorzeker, Mijn Naam zal groot zijn onder de heidenvolken, zegt de HEERE van de legermachten.

God zegt tegen de ontrouwe priesters dat Hij voor de offers die Hij wil ontvangen, niet afhankelijk is van hen. Hij zal ervoor zorgen dat Zijn Naam groot zal zijn onder alle volken en niet alleen in Israël. Aan Zijn Naam zal in elke plaats, en niet alleen in Jeruzalem, een reukoffer worden gebracht, en een rein graanoffer. Dit zal vervuld worden in het vreedrijk. Er zal een algemene aanbidding van God door de heidenvolken zijn (*vgl. Zf 2:11*). Bij de verschijning van de Heer Jezus zal God alom eer worden gebracht en

zal het heelal vol zijn van Zijn heerlijkheid, die de aarde zal vullen zoals de wateren de bodem van de zee bedekken.

Voor de gemeente is dat nu al zo, zij het dat de gemeente geen letterlijke, maar geestelijke offers brengt (*Hb 13:15; 1Pt 2:5*). Sinds de gemeente op aarde is, gebeurt dat overal op aarde (*1Ko 1:2*). De aanbedding is niet meer gekoppeld en voorbehouden aan een geografische plaats. Het gaat nu om geestelijke kenmerken (*Jh 4:21,23*).

Jezus zei tot haar: Geloof Mij, vrouw, er komt een uur dat u noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. (Jh 4:21)

Maar er komt een uur, en het is er, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid; immers, de Vader zoekt zulke [personen] die Hem aanbidden. (Jh 4:23)

Nog eens de houding van de priesters | verzen 12-13

12 Maar u ontheiligt hem, wanneer u zegt: De tafel van de Heere, die is onrein, en wat zij oplevert, haar voedsel, is verachtelijk. 13 Verder zegt u: Zie, wat een vermoeienis! Maar u zou het kunnen wegblazen, zegt de HEERE van de legermachten. U brengt wat geroofd, kreupel en ziek is. Als u dat graanoffer brengt, zou Ik dat uit uw hand aanvaarden? zegt de HEERE.

In vers 12 keren we terug naar de rauwe werkelijkheid van die dagen. Hoe vreselijk is het als mensen die belijden tot Gods volk te behoren Zijn Naam door hun spreken en hun gedrag oneer aandoen. Zij ontveren Zijn Naam vooral doordat zij hun offerdienst verrichten op een wijze die hun verachting voor God toont. Ze zeggen het niet, maar hun omgang met de tafel van de Heere, *Adonai*, de soevereine Heerser, en de offers tonen hun minachting daarvoor.

En daar blijft het niet bij. Ze vinden de dienst van de HEERE maar een vermoeiende, lastige bezigheid (*vers 13*). Ze kunnen die dienst wel wegblazen, zo weinig betekent die voor hen. In een andere vertaling staat dat ze er de neus voor ophalen. Dat geeft wel aan hoe minachtend zij over de dienst aan God doen. De HEERE stelt Zich weer aan hen voor als “de HEERE van de legermachten”. Ze hebben met Hem te doen!

Zien we niet in onze dagen deze zelfde vermoeidheid in de dingen van de Heer? Zijn er niet christenen die ooit actief in de dienst van de Heer waren, maar nu moe geworden zijn? Ze zijn moe geworden, moe van het bidden, moe van het Bijbel lezen, moe van het denken aan de Heer, moe van de

prediking van het evangelie, moe van de dingen van de Heer en moe van het volk van de Heer. Een belijdenis zonder praktijk en een dienst zonder toewijding leiden tot vermoeidheid in de dingen van de Heer. En als mensen ergens moe van worden, zullen ze dat ten slotte verachten.

De HEERE houdt hun ook voor met wat voor fraaie offers ze bij Hem komen. Ze brengen “*wat geroofd*” is. Een geroofd offer is het offer dat van een ander is gestolen en dat wordt gebracht alsof het hun eigen offer is. Zo kunnen we de woorden uit Gods Woord in onze dankzegging gebruiken zonder ze tot ons eigendom te hebben gemaakt. Dan stelen of roven we Gods woorden (Jr 23:30). We moeten geen uitdrukkingen overnemen omdat we ze mooi vinden en waarmee we indruk willen maken. God wil dat we eerlijk zijn en niet voorgeven dat we meer zijn dan we zijn. Hij wil graag dat we in onze eigen woorden Hem vertellen Wie de Heer Jezus is.

Daarom zie, Ik zal die profeten! spreekt de HEERE, die Mijn woorden van elkaar stelen. (Jr 23:30)

De HEERE herhaalt ook het brengen van wat “*kreupel en ziek is*” (vers 13; vers 8). Dit laat wel zien hoe diep Hij door hun minachting geraakt is. Ze moeten niet denken dat Hij hun graanoffer wel uit hun hand zal aanvaarden. Hun hand is niet rein, hun handelingen zijn niet zuiver. Daarom neemt Hij er niets uit aan. Het graanoffer spreekt van het volmaakte leven van de Heer Jezus. We kunnen God daar misschien heel wat over vertellen, maar als ons handelen onrein is, neemt Hij onze dankzeggingen niet aan. Hij luistert niet naar ons.

Wat geven wij aan de Heer? Geven wij Hem het beste van alles wat we hebben, of alleen dat wat we niet nodig hebben? Hoe besteden we bijvoorbeeld onze tijd? Staat Hij vooraan en bovenaan als we de dag beginnen? Zo kunnen we kijken naar onze bezittingen en naar onze capaciteiten. Dienen we Hem daarmee of onszelf en moet Hij genoeg nemen met de restanten?

De HEERE is een groot Koning | vers 14

14 Ja, vervloekt is de bedrieger die een mannetjes[dier] in zijn kudde heeft, en een gelofte doet, maar aan de Heere offert wat geschonden is! Voorzeker, Ik ben een groot Koning, zegt de HEERE van de legermachten, en Mijn Naam is ontzagwekkend onder de volken.

Het volk handelt net zoals de priesters. Er zijn mensen die een gelofte doen dat ze een gezond mannetjesdier aan de HEERE zullen offeren, maar ze offeren aan Hem *“wat geschonden is”*. Maleachi noemt iemand die zo handelt een *“bedrieger”*. Het is een bewuste, weloverwogen ‘wisseltruc’. Iets beloven maar het niet doen is voor de Heer een gruwel. Met een krachtig *“ja, vervloekt”* spreekt Maleachi zijn diepe verontwaardiging over een dergelijke handelwijze uit.

Het is te vergelijken met de zonde van Ananias en Saffira. Zij willen de indruk wekken dat zij al hun geld geven, terwijl ze stiekem een deel voor zichzelf hebben achtergehouden (*Hd 5:1-11*). Het is de huichelarij van zich vroom voordoen, maar handelen met het oog op eigen voordeel, zowel financieel als in aanzien.

God richt Zich in al Zijn grootheid op. Hij stelt Zich aan hen voor als *“een groot Koning”*. Hoe waagt de mens het zich tegen Hem te verzetten of Hem te minachten! Hij is *“de HEERE van de legermachten”*. Hij staat boven alle hemelse en aardse machten. Zijn Naam kan niet anders dan ontzag inboezemen, niet alleen onder Zijn volk, maar onder alle volken. Er is geen grotere autoriteit in de schepping dan de Zijne. Er is ook niets in het heelal dat niet onder Zijn regering en gezag staat. Als Israël zich dat bewust zou zijn, zouden ze inzien hoe dwaas het is om Hem te bedriegen. Hetzelfde geldt voor ons.

Maleachi 2

Inleiding

In *Maleachi 1* worden vooral de onverschilligheid en huichelarij van de priesters en het volk aan hen voorgehouden. Het gaat daarin meer over het godsdienstige leven. In *Maleachi 2* gaat het over het gebrek aan inzicht in Gods gedachten, wat blijkt uit het sociale leven.

We vinden hier drie verbonden:

1. het verbond met Levi (*verzen 1-9*),
2. het verbond met het volk (*verzen 10-12*) en
3. het huwelijksverbond (*verzen 13-16*).

Het gebod tot de priesters | *verzen 1-3*

1 Nu dan, tot u [komt] dit gebod, priesters! 2 Als u niet luistert en als u [het] niet ter harte neemt om Mijn Naam eer te geven, zegt de HEERE van de legersmachten, zal Ik de vloek onder u zenden en uw zegeningen verveloen. Ja, Ik heb ze [al] verveloekt, want u neemt [het] niet ter harte.

3 Zie, Ik ga uw nageslacht bestraffen:

Ik zal mest op uw gezicht strooien,
de mest van uw feesten,
en daarmee zal men u wegdragen.

De priesters, mensen die bij uitstek Gods wil zouden moeten kennen en die aan het volk moeten leren, worden rechtstreeks aangesproken (*vers 1*). Er komt een gebod tot hen. Wat het gebod inhoudt, staat in de *verzen 2-3*.

De priesters worden er niet over in het onzekere gelaten wat de gevolgen zijn als ze blijven volharden in hun ontrouw (*vers 2*). Ze moeten niet alleen luisteren, maar het ook ter harte nemen. Dan zullen ze verslagen van hart worden, hun zonden belijden en Gods Naam werkelijk eer geven. Doen ze dat niet, dan zendt Hij, “de HEERE van de legersmachten”, de vloek onder hen (*vgl. Dt 28:20*).

De HEERE zal vloek, verwarring en verderf onder u zenden, in alles wat u ter hand neemt en doet, totdat u weggevaagd wordt en u [al] spoedig omkomt vanwege uw slechte daden, waarmee u Mij verlaten hebt. (Dt 28:20)

Hij zal al hun zegeningen van hen wegnemen en die in een vloek veranderen. Het land zal geen voedsel meer opleveren, maar onkruid. De vreedzame samenleving zal een kwelling worden door onderlinge irritaties en onverdraagzaamheid. Het familieleven wordt ontwricht. In plaats van liefde zal er haat en achterdocht zijn. Het is niet alleen een voorzegging, maar God heeft dat al onder hen gebracht omdat ze niet met hun hart op Hem gericht zijn. En het zal allemaal nog veel erger worden als ze niet naar Zijn oproep luisteren.

Het woord *“nageslacht”* (vers 3) is letterlijk ‘zaad’ en ziet zowel op kinderen als op het gezaaide, wat op het land moet groeien als een zegen en waarvan weer tienden gegeven kunnen worden. God zal dat bestraffen. Ze zullen geen enkele vreugde beleven aan wat na hen komt, niet aan kinderen en niet aan oogst.

Hij zal hun Zijn ongenoegen op de duidelijkste wijze laten voelen. God spreekt hier in krachtige taal Zijn verachting voor hen uit. Hij zal hen behandelen zoals zij Hem behandelen. Hij zal mest op hun gezicht strooien en wel de mest van hun feesten. De offers die ze op die feesten brengen, zijn voor Hem een gruwel. Hij ziet die offers in hun geheel als mest. Die offers zijn geen aangename geur voor Hem, maar ze stinken, ze veroorzaken walging bij Hem.

Ze menen misschien wel dat ze de feesten van de HEERE houden, maar Hij spreekt hier over *“uw feesten”*. Onder de dekmantel van een feest voor de HEERE hebben ze er eigen feestjes van gemaakt. Zo ontaardt later het Pascha van de HEERE in een Pascha dat *“het feest van de Joden”* (Jh 6:4) wordt genoemd.

God zal hen met de mest van hun feesten insmeren. Behalve dat ze daarvoor stinken, zullen ze er ook afstotelijk uitzien. Deze uiterst diepe smaad die zij zichzelf hebben aangedaan, kleeft hen aan als ze zullen worden weggevoerd naar een mesthoop, zodat er niets meer van hen in de tempel over is (vgl. 1Kn 14:10). Zo reinigt God Zijn huis van de mest.

..., daarom, zie: Ik ga kwaad over het huis van Jerobeam brengen, en Ik zal van Jerobeam alle mannen in Israël uitroeien, zowel de gebondene als de vrije, en Ik zal de nakomelingen van het huis van Jerobeam wegvegen, zoals uitwerpselen worden weggeveegd, totdat het helemaal vergaan is. (1Kn 14:10)

Het verbond met Levi | vers 4

4 *Dan zult u weten dat Ik dit gebod
tot u gezonden heb,
opdat Mijn verbond met Levi blijven zou,
zegt de HEERE van de legermachten.*

Als het oordeel over hen komt, zullen de priesters weten dat de HEERE het heeft gedaan en ook waarom Hij het heeft gedaan (vers 4). Het zal dan te laat zijn om zich te bekeren. Zo zullen allen die voor eeuwig geoordeeld worden, weten dat God hen oordeelt en ook waarom Hij dat doet.

God handelt in trouw aan Zijn verbond met Levi. Gods verbond met Levi laat het contrast zien tussen de trouweloze priesters en hun voorvader Levi, met wie de HEERE een priesterlijk verbond heeft gesloten (Nm 25:12-13; Dt 33:8-11). Het verbond met Levi herinnert aan de trouw die Levi heeft getoond toen het hele volk ontrouw was. De ontrouw van de priesters steekt schril af tegen de achtergrond van de trouw van Levi. Een afwijking, de ontrouw van de priesters, wordt het meest gezien door het voorstellen van het origineel, de trouw van Levi (Ex 32:25-29).

Leven, vrede en vrees | vers 5

5 *Mijn verbond met hem was:
het leven en de vrede.
Die gaf Ik hem, [tot] vrees [voor Mij],
en hij vreesde Mij
en in de tegenwoordigheid van Mijn Naam
was hij verschrikt.*

In Zijn verbond met Levi garandeerde de HEERE hem leven en vrede (Nm 25:12-13). Leven en vrede zijn een samenvatting van de zegen van het verbond. De volgorde kan niet worden omgekeerd. Er moet eerst leven zijn, vervolgens kan er vrede komen. Zonder of voordat er leven is, kan er geen vrede zijn. Leven is niet alleen een lang leven, maar ook een leven onder de gunst van God. Het gevolg is vrede. Vrede is niet alleen de afwezigheid van strijd en oorlog. Het is ook de weldadige sfeer van harmonie met God.

God heeft beide aan Levi gegeven, met het doel dat hij Hem zou vrezen. En dat heeft Levi ook gedaan. Hij is zich bewust geweest van de heiligheid van Gods Naam. De tegenwoordigheid van die Naam heeft grote indruk op hem gemaakt. Dit besef ontbreekt volledig bij de priesters tot wie Maleachi zich hier richt.

Leer en leven | verzen 6-7

- 6 *Betrouwbaar [onderwijs in] de wet was in zijn mond,
geen ongerechtigheid werd op zijn lippen gevonden.
In vrede en oprechtheid wandelde hij met Mij
en velen bekeerde hij van ongerechtigheid.*
- 7 *Voorzeker, de lippen van een priester moeten kennis bewaren,
uit zijn mond moet men [onderwijs in] de wet zoeken,
want hij is een gezant van de HEERE van de legermachten.*

De stam Levi was betrouwbaar in het onderwijs dat hij in de wet gaf (*vers 6; 2Kr 17:7-9; Ne 8:8-9*). Hij leerde de wet niet partijdig of om persoonlijk voordeel, maar naar de strikte norm van de waarheid. In wat hij uit de wet aan het volk voorhield, was geen ongerechtigheid waar te nemen. Dit is een belangrijke voorwaarde voor ieder die vandaag onderwijs uit Gods Woord geeft. Dat onderwijs moet betrouwbaar zijn en zonder ongerechtigheid omdat het moet beantwoorden aan God Zelf.

Het Woord van God is absoluut betrouwbaar. Een leraar die uit Gods Woord onderwijst, moet dat ook zijn (*vgl. Tt 1:9*). In Gods Woord ontbreekt elke ongerechtigheid. In wat een leraar uitlegt over Gods Woord moet dat ook zo zijn. Hij moet geen halve waarheden verkondigen.

..., vasthoudend aan het naar de leer betrouwbare woord, opdat hij in staat is zowel met de gezonde leer te vermanen als de tegensprekers te weerleggen. (Tt 1:9)

Behalve de woorden is ook de wandel van belang. Als de leefwijze van de leraar niet overeenkomt met zijn onderwijs, is zijn onderwijs niet betrouwbaar. Levi wandelde *"in vrede en oprechtheid"* met God. Hij wandelde God niet alleen na, maar Hij wandelde *met* Hem. Dit gaat nog iets verder dan Hem volgen. In wandelen *met* Hem zit het aspect van intimiteit en gemeenschap (*Gn 5:22; 6:9*).

Het gevolg van dit gezonde onderwijs, ondersteund door een waardige wandel, is dat velen zich bekeren van hun ongerechtigheid (vgl. 1Tm 4:16). Wat een grote zegen gaat er uit van gelovigen die Gods Woord kennen, liefhebben en ernaar leven.

Geef acht op jezelf en op de leer; volhard in deze dingen, want door dit te doen zul je zowel jezelf als hen die je horen, behouden. (1Tm 4:16)

We zien dit op een prachtige manier in de Heer Jezus op Wie deze kenmerken alleen volmaakt van toepassing zijn. Hij is in alles het volmaakte voorbeeld. Hij heeft door Zijn kennis velen rechtvaardig gemaakt, dat wil zeggen onderwezen in de gerechtigheid. De basis daarvoor is Zijn werk op het kruis, waar Hij de ongerechtigheden van die velen heeft gedragen (Js 53:11).

Maleachi benadrukt wat een priester moet kenmerken. Zijn lippen moeten kennis bewaren (vers 7). Hij moet iemand zijn *“die zich niet hoeft te schamen, die het Woord van de waarheid recht snijdt”* (2Tm 2:15). Bij zo iemand kan het volk terecht als men iets uit de wet, Gods Woord, wil weten. Hij wil niet de favoriete leraar uithangen, iemand die voorliefde heeft voor bepaalde delen van de waarheid en die het volk naar de mond praat. De echte ‘Leviet’ geeft de Heilige Schrift in zijn geheel de plaats die God eraan geeft als de complete gids voor Zijn volk en voedsel voor het hart. Het bewaren van kennis gebeurt om die kennis aan Gods volk te onderwijzen. En overdracht van kennis is bedoeld om van de leden van Gods volk daders van het Woord te maken.

De positie van Leviet – en van de leraar van Gods Woord – is een grote verantwoordelijkheid: *“Hij is een gezant van de HEERE van de legermachten.”* Een gezant of ambassadeur vertegenwoordigt iemand en voert namens die ander een opdracht uit. Hij wordt geacht de boodschap van degene die hij vertegenwoordigt onveranderd en onverkort door te geven. Dat moet ieder die onderwijs geeft uit Gods Woord, doen beseffen dat hij niet eigenmachtig invulling aan Gods Woord mag geven. Het zal een heilige vrees geven en een voortdurend gebed om toch niets anders door te geven of uit te leggen dan het naar de bedoeling van de Heilige Geest is.

Afgeweken en verachtelijk gemaakt | verzen 8-9

- 8 *U echter, u bent afgeweken van de weg:
velen hebt u door [uw onderwijs in] de wet doen struikelen.*

*U hebt het verbond met Levi tenietgedaan,
zegt de HEERE van de legermachten.*

- 9 *Daarom heb Ik ook u verachtelijk gemaakt
en onbeduidend voor heel het volk,
want u neemt Mijn wegen niet in acht
en ziet bij [uw onderwijs in] de wet de persoon aan.*

Het woord “echter” geeft aan dat er nu een tegenstelling met het voorgaande komt (vers 8). Hoever zijn de priesters in de dagen van Maleachi afgeweken van het voorbeeld van hun voorvaders. Terwijl zij het volk het goede moeten voorhouden, zodat ze de goede weg, de weg van het leven, gaan, voeren zij het volk op een verkeerde weg, de weg van de dood. Zij zijn het tegenovergestelde van de trouwe Levieten die velen van hun ongerechtigheid hebben bekeerd (vers 6), want zij hebben velen van het volk door hun onderwijs in de wet doen struikelen. Zij kennen de wet, maar leven er zelf niet naar.

Hun verkeerde voorbeeld vindt navolging bij velen van het volk die ook geen verlangen hebben naar de HEERE, Die het centrum van Gods wet is. Altijd moet het bezig zijn met Gods Woord gebeuren vanuit een levende relatie met Hem. *Denk aan hen, mijn God, vanwege de ontwijding van het priesterschap, namelijk het verbond van het priesterschap en van de Levieten. (Ne 13:29)* Als die relatie er niet is, is afwijking het gevolg. Daardoor hebben ze het verbond met Levi tenietgedaan (vgl. Ne 13:29).

De toepassing naar vandaag is niet moeilijk te maken. Er zijn voorgangers in alle delen van de christenheid die zijn afgeweken van het duidelijke onderwijs van de Bijbel. Zulke mensen leren niet wat God in Zijn Woord zegt, maar spreken wat mensen graag horen. Preken in kerkdiensten worden sociale en politieke praatjes. Het geweten wordt niet aangesproken. Als er over gerechtigheid wordt gesproken, gaat het niet over Gods gerechtigheid en zonde, maar over een rechtvaardige verdeling van de welvaart.

Met Gods rechten wordt helemaal geen rekening meer gehouden. Er is geen vrees voor Hem meer. Zo wordt het kerkvolk weggevoerd van God en struikelen velen om, als God het niet verhoedt, in de hel terecht te komen. Hoe groot is de verantwoordelijkheid van ieder die met Gods Woord in de hand anderen vertelt waar het in het leven echt om gaat.

Vanwege hun tenietdoen van het verbond met Levi heeft God hen verachtelijk gemaakt (*vers 9*). Hij heeft hun aanzien onder het volk weggenomen en hen onbeduidend gemaakt. Mensen die populair willen zijn en Gods Woord aanpassen aan de smaak van de mensen, zullen het respect verliezen dat ze menen te krijgen. God wijst erop dat zij Zijn wegen niet in acht nemen. Ze wandelen niet op de weg die Hij in Zijn Woord aangeeft.

Dat blijkt uit hun gedrag. Ze gedragen zich totaal anders dan God en geven zo een volledig verkeerd beeld van Hem. God noemt het voorbeeld dat zij bij hun onderwijs in de wet de persoon aanzien. Bij beslissingen in rechtszaken kijken ze naar het voordeel dat zij uit een zaak kunnen halen. Zoiets ontbreekt bij God volledig. Bij Hem is geen aanzien des persoons (*Rm 2:11; Ef 6:9; 1Pt 1:17*). Hij heeft dat ook in de wet verboden (*Lv 19:15; Dt 1:17*). Bij ons mag partijdigheid ook geen enkele rol spelen (*1Tm 5:21*).

U mag geen onrecht doen in de rechtspraak, u mag geen partij trekken voor de arme en de aanzienlijke niet voortrekken. Op rechtvaardige wijze moet u uw naaste oordelen. (Lv 19:15)

Ongeoorloofde huwelijken | *verzen 10-12*

10 Hebben wij niet allen één Vader? Heeft niet één God ons geschapen? Waarom handelen wij [dan] trouweloos, eenieder tegen zijn broeder, door het verbond met onze vadersen te ontheiligen? 11 Juda handelt trouweloos en er wordt een gruweldaad begaan in Israël en in Jeruzalem. Want Juda ontheiligt het heilige van de HEERE, dat Hij liefheeft: hij is met de dochter van een vreemde god getrouwd. 12 Moge de HEERE eenieder die dat doet, uitroeien uit de tenten van Jakob, wie waakt en wie antwoordt, [zelfs] wie een graanoffer brengt aan de HEERE van de legermachten.

Maleachi begint hier een nieuw onderwerp, maar dat wel direct op het voorgaande aansluit. In het voorgaande gedeelte is de ontrouw van de priesters tegenover God aan de kaak gesteld. In de verzen die nu volgen zien we de gevolgen daarvan in de onderlinge verhoudingen tussen de leden van Gods volk tot in de intiemste verhouding die er is, die van het huwelijk. Wie God niet geeft wat Hem toekomt, geeft ook de naaste niet wat hem toekomt.

De profeet begint met God als hun Vader, dat wil zeggen als hun oorsprong, voor te stellen (*Dt 32:6b*). Het gaat hier niet over de persoonlijke

relatie zoals wij, gelovigen van de nieuwtestamentische gemeente, die mogen kennen. Het gaat om God als Vader van Zijn volk als geheel. Hij heeft hen geschapen. Dat ziet op Zijn macht. Door Hem zijn ze een volk geworden.

Als dat tot hen zou doordringen, zouden ze ook zien dat zij in een familie-relatie met elkaar zijn gebracht. Het zou nationale saamhorigheid tot gevolg moeten hebben en trouw aan het verbond van de vaderen. Maleachi maakt zich een met het volk door te spreken over *"wij"* en *"onze vaderen"*. Maar ze handelen allemaal trouweloos, ieder tegen zijn broeder. En het verbond van hun vaderen vertrapten ze. Verbondstrouw kennen ze niet. Niets is heilig voor hen. Zo gaat het met mensen die ontrouw zijn geworden aan God.

Juda, Israël en Jeruzalem worden alle bij name genoemd (*vers 11*). Er is geen uitzondering. Het kwaad van het aangaan van ongeoorloofde verbindingen heeft het hele volk doortrokken (*vgl. Ea 9:1; 10:1-4; Ne 13:25-27*). *"Juda"* is het uit ballingschap teruggekeerde overblijfsel. Hij is goed begonnen, maar nu wordt gezegd dat hij trouweloos handelt. *"Israël"* is de naam van het volk als geheel en *"Jeruzalem"* is de hoofdstad van heel Israël. Ze begaan een gruweldaad. Om welke trouweloosheid en gruweldaad het gaat, verklaart Maleachi in het tweede deel van het vers. We zien dat aan het woord *"want"*.

Wat hebben ze gedaan? Ze hebben *"het heilige van de HEERE"* ontheiligd. Waar slaat dit op? 'Het heilige van de HEERE' is wat aan Hem is gewijd, wat Hij tot Zijn speciaal eigendom heeft gemaakt. Het kan op de tempel slaan, maar het is waarschijnlijker dat hiermee Gods volk wordt bedoeld. Dat volk heeft Hij lief en Hij wenst dat het in trouw Hem dient.

Maar wat heeft het volk gedaan? Zij zijn tegen Zijn geboden in met *"de dochter van een vreemde god getrouwd"* (*Ex 34:16; Dt 7:3*). Ze hebben afgodendienaressen in Gods volk gebracht en daardoor het heilige met het onheilige verbonden en zo het heilige ontheiligd (*1Kn 11:1-2*). Dit is bijzonder grievend voor God.

Voor ons geldt hetzelfde. Het is de gelovige verboden om met een ongelovige te trouwen (*2Ko 6:14*). Wie tegen

Gaat niet met ongelovigen onder een ongelijk juk. Want welk deelgenootschap hebben gerechtigheid en wetteloosheid? Of welke gemeenschap heeft licht met duisternis? (2Ko 6:14)

dat gebod ingaat, ontheiligt de Naam van God. Zo iemand kan God niet als Zijn kind erkennen (2Ko 6:17-18). Alleen belijdenis van deze zonde kan herstel in de gemeenschap met de Vader geven.

Maleachi voelt door de Geest van God de oneer die God wordt aangedaan door deze gemengde huwelijken (vers 12). Hij wenst dat ieder die dat doet, wordt uitgeroeid "*uit de tenten van Jakob*". Zulke mensen horen niet in Gods volk thuis omdat ze zich niet aan Gods Woord houden. Maleachi noemt enkele klassen van mensen die zich aan dit kwaad van gemengde huwelijken schuldig maken en die moeten worden uitgeroeid. Met deze drie klassen geeft hij aan dat het oordeel iedere betrokkene zal treffen.

Het lijkt erop dat "*wie waakt en wie antwoordt*" een bepaald gezegde is. Gezien het verband waarin dit gezegde staat, gaat het om een waken en antwoorden door mensen die in de zonde leven en anderen die dat goedpraten. In beide gevallen gaat het om mensen die iets doen wat God verafschuwt en van wie Maleachi wenst dat zij worden uitgeroeid. Eerst is daar "*wie waakt*". Hij begaat dit kwaad bij zijn volle verstand en verzet zich bewust tegen Gods geboden. Dan is daar "*wie antwoordt*". Hij weet van het kwaad, hij reageert erop, echter niet in afkeurende, maar in goedkeurende zin.

We zien het waken vandaag in de christenheid in het 'waken' over de 'verworven' vrijheden. Mensen zijn volledig de weg kwijt in een zo fundamentele zaak als het huwelijk. Trouwen is achterhaald, ouderwets, behalve als het gaat om het homohuwelijk. De homo's die trouwen, zijn degenen die waken. Dan zijn er degenen die antwoorden. Zij komen op voor het zogenaamde huwelijksrecht van de homo's. Wie waakt, is actief bezig dit kwaad te doen, wie antwoordt, begaat dit kwaad niet zelf, maar is wel bezig dit kwaad te laten voortbestaan en op die manier te ondersteunen.

Van de mensen die dit doen, zijn er die een "*graanoffer brengen aan de HEE-RE van de legermachten*". Ze leven in de zonde, maar denken hun zonden te kunnen afkopen met een offer aan de HEERE. Maar "*het offer van goddelozen is voor de HEERE een gruwel*" (Sp 15:8a). Hij neemt het niet aan, maar verwerpt het (Mi 6:6-8; Js 66:3).

Krokodillentranen | vers 13

13 In de tweede plaats doet u dit:

*het altaar van de HEERE bedekken met tranen,
met geweent en gekerm,
omdat Hij Zich niet langer tot het graanoffer wendt
en [dat] in welgevallen uit uw hand aanneemt.*

Dan is er nog iets wat Maleachi bij het volk opmerkt en dat zijn hun tranen. Kijk ze eens huilen en kermen. De tranen stromen. Het altaar van de HEERE wordt ermee bedekt. Dat lijkt heel vroom. Het lijkt alsof er een werk van Gods Geest in hen aan de gang is. Tranen zijn immers een bewijs van verdriet. Dat is zo, maar de vraag is waarover er verdriet is. Tranen die God graag ziet, zijn tranen van berouw over de gepleegde zonden. Maar hier is geen sprake van zulke tranen. Het zijn krokodillentranen, tranen van gehuicheld verdriet en gespeeld berouw. Het is geen droefheid in overeenstemming met God waardoor “een onberouwelijke bekering tot behoudenis” wordt bewerkt (2Ko 7:10).

Ze huilen omdat ze zich niet door God aangenomen en gezegend voelen in plaats van te huilen om hun zonden (vgl. Hs 7:14). In plaats van bekering is het een protest tegen de moeilijkheden die ze ondervinden. Eerder werden de offers geweigerd omdat het offer niet deugde, hier wordt het graanoffer geweigerd om hun eigen praktijk, waarvan ze zich niet willen bekeren. God kijkt niet naar een offer dat gebracht wordt door mensen die door blijven gaan met hun leven in de zonde. Hij neemt het niet aan, want het is niet welgevallig voor Hem.

Zij roepen ook niet tot Mij met hun hart, wanneer zij weklagen op hun slaappleaats. Om koren en nieuwe wijn verzamelen zij zich, maar tegen Mij zijn zij weerspannig. (Hs 7:14)

God is Getuige van elk huwelijk | vers 14

14 Dan zegt u: Waarom?

*Omdat de HEERE Getuige is tussen u
en de vrouw van uw jeugd,
tegen wie ú trouweloos handelt,
terwijl zij toch uw metgezellin
en de vrouw van uw verbond is.*

Het volk vraagt naar het “*waarom*” van de afwijzing van hun offer. Het antwoord dat volgt, is een ongeëvenaard krachtig protest tegen het kwaad van echtscheiding. Echtscheiding is een zonde die machtig roept tot God. En dan nog durven zij te vragen waarom God hun offer niet aanneemt. Terwijl zij vreemde vrouwen in de armen sluiten, sturen ze hun eigen vrouwen weg. Zo diep kan een volk zinken dat zich van God en Zijn Woord afwendt!

God is Getuige van elk huwelijk, niet alleen bij de huwelijksluiting, maar ook daarna (*Gn 31:49-50*). Waar ook maar een huwelijksband tussen een man en een vrouw ontstaat, is het God Die dat doet, want Hij heeft het huwelijk ingesteld. Dat staat los van het feit of de man en de vrouw God in hun huwelijk betrekken. Het gaat om de instelling als zodanig. God wil die gehandhaafd zien. Vervolgens wil Hij zien dat zowel de man als de vrouw in trouw aan die band handelt. Ontrouw in het huwelijk is de grootste trouweloosheid die iemand kan tonen. Wie daarin ontrouw is, is op geen enkel ander gebied te vertrouwen.

God spreekt de man hier op ernstige wijze op zijn ontrouw aan. God was erbij toen de man met de vrouw van zijn jeugd trouwde. Nu moet Hij constateren dat de man trouweloos tegen haar handelt. Hij houdt de man voor dat de vrouw met wie hij is getrouwd, toch zijn “*metgezellin*” is! Vanaf de dag dat hij met haar is getrouwd, deelt hij tot de dag van zijn dood alles met haar: vreugde en verdriet, hoop en angsten, verlangens en gevaren, geld en goederen, lichaam en ziel (*1Ko 7:3-4; Mt 19:4-6*).

Laat de man voldoen wat verschuldigd is aan de vrouw, en evenzo ook de vrouw aan de man. De vrouw heeft geen gezag over haar eigen lichaam, maar de man; en evenzo heeft ook de man geen gezag over zijn eigen lichaam, maar de vrouw. (1Ko 7:3-4)

Hij antwoordde echter en zei: Hebt u niet gelezen dat Hij Die hen heeft geschapen, hen van [het] begin af als man en vrouw heeft gemaakt en gezegd heeft: ‘Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en die twee zullen tot één vlees zijn?’ Dus zijn zij niet meer twee maar één vlees. Wat dan God heeft samengevoegd, laat een mens dat niet scheiden. (Mt 19:4-6)

Zij is ook “*de vrouw van uw verbond*”. Het huwelijk is een verbond (*Sp 2:17; Ez 16:8*). Echtgenoten beloven elkaar trouw, in goede en kwade tijden. Hoe afschuwelijk is het als de man ontrouw wordt, als hij zijn belofte van trouw verbreekt. Het geldt natuurlijk ook voor de vrouw, maar hier wordt de man aangesproken. Hij is hoofdverantwoordelijk voor de trouw in zijn huwelijk.

Hij heeft er maar één gemaakt | vers 15

15 Heeft Hij [er] niet maar één gemaakt,
hoewel Hij [nog] geest overhad?

En waarom die ene?

Hij zocht een goddelijk nageslacht.

Daarom, wees op uw hoede met uw geest,

en handel niet trouweloos tegen de vrouw van uw jeugd.

God heeft Zijn blauwdruk voor het huwelijk neergelegd in *Genesis 1-2*. Hij heeft “maar één gemaakt”, dat wil zeggen dat man en vrouw een eenheid zijn. Hij “schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen” (*Gn 1:27; Mt 19:4-6*). Hij heeft één mensenpaar gemaakt dat Hij in de band van het huwelijk heeft samengebonden. Man en vrouw zijn samen de ene mens. Adam krijgt Eva als de ene vrouw die bij hem past. Met haar vormt hij een eenheid, met haar is hij “één vlees” (*Gn 2:24*).

God had nog “geest” over, wat in dit verband wellicht betekent dat Hij meer vrouwen voor Adam had kunnen maken. Dat heeft Hij niet gedaan. Hij heeft Adam slechts één vrouw, Eva, gegeven en daarmee het patroon gegeven voor elk huwelijk. Waarom heeft Hij dat zo gedaan? Omdat Hij alleen binnen de heilige band van het huwelijk een door Hem gewenst “goddelijk nageslacht” kan vinden. Hierin ligt opgesloten dat het Gods bedoeling is dat kinderen worden geboren en opgevoed in de sfeer van liefde en trouw die er tussen een man en een vrouw in het huwelijk is.

De mens heeft de levensgeest van God ingeblazen gekregen (*Gn 2:7*). Daardoor is hij in staat dingen te beoordelen zoals God dat doet. Maar door de zonde is hij verduisterd in zijn denken en kan hij zijn geest niet bewaren. Hij wordt geleid door de overste van de wereld, de duivel, en handelt daardoor tegen alles wat God heeft ingesteld, in het bijzonder tegen het huwelijk.

Ook wie nieuw leven, leven door de wedergeboorte heeft, moet oppassen voor het denken van de wereld. Hij moet met zijn geest op zijn hoede zijn om niet meegesleept te worden in het ongoddelijke denken van de wereld over huwelijk en echtscheiding. Laat niemand die getrouwd is, trouweloos handelen tegen de vrouw met wie hij getrouwd is: “Laat het huwelijk bij al-

len in ere zijn en het huwelijksleven onbezoedeld, want hoereerders en overspelers zal God oordelen” (Hb 13:4).

Ieder die Gods gedachten verstaat, zal zijn vrouw trouw blijven. Hij zal geen vreemde vrouw trouwen om kinderen te verwekken die voor God zouden zijn. We zien in *Nehemia 13* het resultaat van de gemengde huwelijken: *“Ook zag ik in die dagen Joden die Asdoditische, Ammonitische [en] Moabitische vrouwen [bij zich] hadden doen wonen. Hun kinderen spraken voor de helft Asdoditisch, en ze konden geen Judees spreken, maar [spraken] overeenkomstig de taal van elk volk” (Ne 13:23-24).* Dit is wat verwacht moet worden van gemengde huwelijken. Hier is geen *“goddelijk nageslacht”* verwekt, hier zijn geen kinderen die God zoeken.

We zien hier ook hoezeer huwelijk, huwelijkstrouw, en kinderen bij elkaar horen. God heeft het huwelijk ingesteld om daardoor kinderen geboren te laten worden. We kunnen aan de hand van *Genesis 1-2* zeggen dat de seksualiteit twee kenmerken heeft. God wil die gebruiken voor de voortplanting, het krijgen van kinderen. God geeft seksualiteit ook om van elkaar te genieten, om de vreugde van de herkenning te beleven van de ander als iemand die bij je past. Bij ontrouw aan de vrouw van de jeugd worden beide doelstellingen vernietigd.

God haat de echtscheiding | vers 16

*16 Want de HEERE, de God van Israël, zegt
dat Hij het wegsturen [van de eigen] vrouw haat,
hoewel men het geweld bedekt met zijn gewaad,
zegt de HEERE van de legermachten.
Wees dus op uw hoede met uw geest
en handel niet trouweloos.*

Dit vers begint met het woord *“want”*. Dat geeft aan dat wat volgt, direct is verbonden aan het voorgaande. Daar heeft Maleachi Gods plan met het huwelijk getoond en hoe belangrijk het is daarin niet trouweloos te handelen. Dit trouweloze handelen vindt zijn hoogtepunt, of beter dieptepunt, in het wegsturen ofwel de echtscheiding. Voor God is echtscheiding niet slechts een verkeerde keus, het is een verwoesting van Zijn werk, een gewelddadige handeling die Hij verafschuwt.

Het bedekken met het gewaad wijst op de oude gewoonte waarbij een man zijn gewaad over een vrouw werpt om haar als vrouw te nemen en te beschermen (*Ru 3:9; Ez 16:8*). Maar zo gebruiken zij die hun vrouw wegsturen hun gewaad niet. Ze beschermen niet hun vrouwen, maar ze bedekken daarmee het geweld dat zij tegen hun vrouwen gebruiken. Echtscheiding is vaak vechtscheiding. Wie op echtscheiding aanstuurt, is vaak verhard in zijn natuurlijke gevoelens. Het geweld kan soms lichamelijk zijn, maar vooral ook geestelijk door gebruik van harde woorden die als dolksteken werken (*Sp 12:18*).

Wie niet dicht bij de Heer blijft, loopt de kans ontrouw te worden aan zijn eigen vrouw. Wie van de Heer vervreemdt, vervreemdt ook van zijn omgeving, het meest van zijn huisgenoten en het allermeest van zijn vrouw. In die vervreemding kan de aandrang om pornografische sites op internet te bekijken niet meer worden weerstaan. Zo gaat iemand steeds meer vreemd. Er worden contacten gelegd via sociale media. Ontmoetingen worden geregeld. Ten slotte is er geen weg meer terug en wordt de echtscheiding in gang gezet.

God haat de echtscheiding omdat het Zijn bedoeling met het huwelijk kapotmaakt. Zijn bedoeling met het huwelijk is, naast de aspecten die hiervoor al zijn genoemd, bovenal dat in elk huwelijk de eenheid tussen Christus en de gemeente zichtbaar wordt gemaakt (*Ef 5:31-32*). Dat heeft God in gedachten als Hij man en vrouw schept en het huwelijk instelt als de legitieme sfeer waarbinnen de seksualiteit tot volle ontplooiing mag komen. Daarom wordt er in *Efeziërs 5* verwezen naar de instelling van het huwelijk in *Genesis 2* (*Ef 5:31; Gn 2:24*).

‘Daarom zal een man <zijn> vader en <zijn> moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot één vlees zijn’. Deze verborgenheid is groot, maar ik doel op Christus en op de gemeente. (Ef 5:31-32)

De Heer Jezus is duidelijk in Zijn onderwijs over echtscheiding (*Mt 19:3-9; 1Ko 7:10*). Echtscheiding of verstoten is een bijzonder kwalijke zaak. Wie zich van die onlosmakelijke band meent te kunnen ontdoen en meent daardoor ook nog eens vrij te zijn met een ander die onlosmakelijke band te kunnen aangaan, vergist zich zeer. Hij pleegt door het aangaan van een nieuw huwelijk overspel. Hetzelfde geldt voor iemand die met de verstoten vrouw trouwt, want deze verstoten vrouw is nog altijd onlosmakelijk aan haar man verbonden. Dat is zo, zolang hij leeft (*Rm 7:2-3*).

De uitzondering “niet om hoererij” (Mt 19:9) betreft het geval van iemand die *ondertrouwd* is. Een voorbeeld daarvan hebben we bij Jozef en Maria. Terwijl zij ondertrouwd zijn, overweegt Jozef om Maria in het geheim te verstoppen als hij merkt dat zij zwanger is (Mt 1:18-19). Als iemand ondertrouwd is, is er wel een vaste verbinding, maar heeft de officiële huwelijksluiting nog niet plaatsgevonden. In het geval van Jozef en Maria in hun status van ondertrouw, zou het verstoppen geoorloofd geweest zijn. God neemt Jozef die overweging ook niet kwalijk, maar laat hem weten wat er werkelijk aan de hand is. Dan verstoot hij haar niet.

De HEERE is moe van hun woorden | vers 17

17 U vermoeit de HEERE met uw woorden,
toch zegt u: Waarmee vermoeien wij [Hem]?
Doordat u zegt: Iedereen die kwaad doet,
is in de ogen van de HEERE goed,
Hij is hun genegen.
Of: Waar is de God van het oordeel?

Maleachi houdt het volk voor dat ze de HEERE met hun woorden vermoeien (vgl. Js 43:24b). Door hun voortdurende trouweloosheid en huichelarij hebben ze Gods geduld tot een einde gebracht. Ze vinden dat God er niet op let dat het hun slecht gaat, terwijl het hun vijanden voor de wind gaat. God bekommert Zich niet om hen, zo ervaren ze dat. Hij straft het leed dat hun is aangedaan niet genoeg, zo beoordelen ze Gods houding tegenover hen.

De woorden die zij daarover uiten, vermoeien God. Het zelfbeklag houdt een klacht tegen God in die ze uitspreken zonder zelfkennis en zonder enig berouw over de weg die ze gaan. Het telkens maar weer naar hun onterechte geklaag te moeten luisteren vermoeit God. God wordt moe van woorden waarin het gaat om het eigen gelijk, en waarbij Hij dan ook nog eens in de beklagdenbank wordt gezet.

De reactie van het volk is weer een rechtvaardiging van zichzelf. Ze zouden niet weten waarmee ze God vermoeien. Maar God confronteert hen met hun onverschilligheid door hun woorden aan te halen, ze daaraan te herinneren. Hun hele houding getuigt van een volkomen gebrek aan ken-

nis van God. Ze miskennen Hem niet alleen, maar schrijven Hem ook een ongerijmd handelen toe, waarvan zij zich de dupe voelen.

We horen dit soort uitingen als mensen zeggen: 'Als God rechtvaardig is, waarom laat Hij dan ...?' enzovoort. Dit soort vragen is aan de orde van de dag en wordt gevonden in de mond van mensen die vinden dat God maar willekeurig handelt, zowel in het wereldgebeuren als in hun persoonlijke leven. Voor hun eigen zonden zijn ze blind. Ze geven God de schuld van de ellende waarin ze zijn of die ze om zich heen zien.

Ze zijn zelfs zo vermetel, dat ze God uitdagen Zich maar eens als de God van het oordeel te laten zien. Als Hij echt de God van het oordeel is, waar blijft Hij dan? Wat een hoogmoedige opstelling. Als God Zich in oordeel zou uiten, zouden ze allemaal door dat oordeel worden getroffen.

Het antwoord komt in het eerste vers van het volgende hoofdstuk. Daar horen ze over de komende Rechter, Die door Gods genade wordt voorafgegaan door een heraut die oproept tot bekering om klaar te zijn voor de komst van de Rechter.

Maleachi 3

De bode komt en de Heere ook | vers 1

1 Zie, Ik zend Mijn engel,
die voor Mij de weg bereiden zal.
Plotseling zal naar Zijn tempel komen
die Heere Die u aan het zoeken bent,
de Engel van het verbond,
in Wie u uw vreugde vindt.
Zie, Hij komt,
zegt de HEERE van de legermachten.

Hier komt het antwoord op de uitdagende vraag aan het einde van het vorige hoofdstuk: “*Waar is de God van het oordeel*” (Ml 2:17)? Maleachi laat weten dat de HEERE Zijn engel, dat is Zijn bode, Zijn heraut, uitstuurt om de komst van de God van het oordeel voor te bereiden. Deze bode is niet Maleachi en ook niet Elia, maar Johannes de doper. Dat weten we uit de aanhalingen van dit vers in de evangeliën in verbinding met Johannes de doper (Mt 11:10; Mk 1:2; vgl. Js 40:3-5).

In het citaat in *Markus 1* wordt duidelijk dat de Heer Jezus voor Wie de weg moet worden bereid in Zijn Godheid wordt gezien, dat is als *Jahweh* (Mk 1:2). Daar staat “voor U uit” – “U” is de Heer Jezus – en hier in *Maleachi* staat dat de HEERE zegt “voor Mij”, dat is *Jahweh*. Het bereiden van de weg door Johannes gebeurt in de harten van mensen, zodat *Jahweh* in hun harten kan komen. Het gaat om het wegnemen van opstand tegen God door de prediking van de bekering. Johannes is de voorloper van de nederige Mens Jezus Die niemand anders is dan *Jahweh*, God Zelf.

Maleachi spreekt hier niet over de komst van de Heer Jezus in vernedering. Hij gaat van de aankondiging van de voorloper direct over op de komst van de Heere tot Zijn tempel. Die komst vindt plaats in de eindtijd en zal plotseling gebeuren. Dan komt “de Heere”, *Adonai*, de soevereine Heerser. In dit vers liggen de eerste en de tweede komst naast elkaar (vgl. Js 61:1-3). Johannes de doper heeft Zijn eerste komst aangekondigd. Maar

toen Hij kwam, werd Hij verworpen. Nu is Hij in de hemel, in afwachting van het bevel van God om de aarde op te eisen (*Ps 2:8*). Dan komt Hij in macht en majesteit.

De tijdgenoten van Maleachi zoeken de Heere in Zijn majesteit. Ze zien uit naar een Messias Die hen tot het hoofd van de volken zal maken. Alleen om die reden vinden ze hun vreugde in Hem. Maar daarmee zullen ze beschaamd uitkomen. Zij openbaren een andere geest dan uit *Psalm 143* spreekt: *“Ga niet in het gericht met Uw dienaar, want niemand die leeft, is voor Uw aangezicht rechtvaardig”* (*Ps 143:2*) Hij zal zeker komen, plotseling, maar dan om allen te oordelen die goddeloos leven. Hij komt als *“de Engel van het verbond”* (vgl. *Js 63:9; Ex 23:20,23*). Hij vervult alle voorwaarden van het verbond, waarbij ook het oordeel hoort over hen die het verbond hebben verbroken.

Het vers eindigt met nog een keer te verklaren dat Hij komt. Het is een bevestiging van een waarheid die diepe indruk moet maken en tot heiliging en verwachting moet voeren. Ook wij zien uit naar de komst van de Zoon van God. We verwachten Hem uit de hemelen. Hij komt eerst om de gelovigen van de gemeente en de oudtestamentische gelovigen tot Zich te nemen (*1Th 4:16-17*). Daarna komt Hij met de Zijnen naar de aarde (*1Th 4:14*). Als we in dat vooruitzicht en die verwachting leven, heeft dat een reinigend effect op ons leven (*1Jh 3:3*).

Reiniging en zuivering | verzen 2-4

- 2 *Maar wie zal de dag van Zijn komst verdragen?
Wie zal bij Zijn verschijning standhouden?
Want Hij is als vuur van een edelsmid,
en als zeep van de blekers.*
- 3 *Hij zal zitten [als iemand] die zilver smelt en reinigt:
Hij zal de Levieten reinigen en hen zuiveren als goud en zilver.
Dan zullen zij de HEERE een graanoffer brengen in gerechtigheid.*
- 4 *Dan zal het graanoffer van Juda en Jeruzalem
voor de HEERE aangenaam zijn,
zoals [in] de dagen van oude tijden af,
zoals in vroegere jaren.*

Het volk verlangt wel naar de komst van de HEERE, maar wie kan Zijn dag verdragen (*vers 2; vgl. Am 5:18*)? Als Hij komt, zal het zijn om het kwaad te oordelen – waarvan het vuur spreekt – en weg te doen uit Israël, zodat Zijn volk gereinigd zal zijn (*Zc 13:8-9*). Hier vinden we de doop met vuur waarover Johannes de doper spreekt (*Mt 3:11-12*). Hout, hooi en stro, die onder andere ongelovigen voorstellen, zullen erdoor vergaan (*1Ko 3:12-15*).

*Wee hun die verlangend uitzien
naar de dag van de HEERE!
Wat zal voor u die dag van de HEERE zijn?
Duisternis zal hij zijn en geen licht!
(Am 5:18)*

Maleachi gebruikt twee beelden voor reiniging: vuur en zeep. Vuur dient voor de reiniging van metalen en zeep voor de reiniging van kleding. Het vuur reinigt ons inwendig. Kleding heeft te maken met ons gedrag, ons uiterlijk. De Heer Jezus had niets nodig. Alles wordt in overeenstemming met Hem gemaakt, blinkend wit zoals Hij wit is.

De smelter, dat is de Heer Jezus, neemt na de verhitting van het zilver het schuim weg waardoor het zilver zuiver wordt (*vers 3*). Hij is pas tevreden over de zuiverheid van het zilver als Hij Zijn eigen gezicht in het zilver weerspiegeld ziet. De reiniging is met het oog op het gelijkvormig worden aan Hem (*2Ko 3:18; 1Jh 3:2*).

“Hij zal zitten” als Hij met dit proces in de Zijnen bezig is. Dat duidt op rust, zorg en aandacht. Het is geen vluchtig werk. Het gebeurt niet met haast. Hij houdt de temperatuur van het vuur nauwlettend in de gaten en zorgt ervoor dat wij niet verzocht worden boven wat we kunnen verdragen, “maar met de verzoeking zal Hij ook de uitkomst geven, zodat u ze kunt verdragen” (*1Ko 10:13*).

De zonen van Levi moeten gereinigd worden. Zij worden genoemd omdat zij de offers moeten brengen. Ze zullen worden gereinigd van de zonden die in de vorige hoofdstukken zijn genoemd. Dan kunnen ze “een graanoffer brengen in gerechtigheid”, dat wil zeggen in overeenstemming met het recht van God (*vers 4*). Ze zullen op de juiste manier, in de juiste gezindheid, de goede offers kunnen brengen. Er is geen onrecht meer in hun hart en in hun daden.

Het is een gedachtenisoffer, dat in het vreedrijk wordt gebracht (*Ezechiël 40-46*). Het herinnert aan de dagen van oude tijden af, de dagen van vroe-

ger, dat zijn de dagen van Mozes, David en Salomo. Onder aanvoering van deze mannen hebben de Israëlieten offers gebracht die de HEERE met welgevallen heeft aangenomen. Het vernieuwde, gezuiverde en gereinigde Israël zal de geest van geloof en toewijding hebben die ook die dagen kenmerkte.

Om de gemeente te reinigen gebruikt de Heer Jezus het water van het Woord (Ef 5:26). God gebruikt tucht om Zijn kinderen te heiligen en daardoor deel te laten krijgen aan Zijn heiligheid (Hb 12:10). Ook beproeven worden gebruikt om ons geloof, ons vertrouwen op God, zuiverder te maken, zodat we beantwoorden aan de heerlijkheid van Christus bij Zijn komst (1Pt 1:6-7; Jb 23:10; Ps 66:10; Sp 17:10; Js 4:4).

De HEERE, een snelle Getuige | vers 5

5 Ik zal naar u toe komen voor het oordeel.
 Ik zal een snelle Getuige zijn
 tegen de tovenaars, tegen de overspelers,
 tegen hen die valse eden afleggen
 en tegen hen die het loon van een dagloner met geweld inhouden,
 die [het recht van] weduwe, wees en vreemdeling ombuigen,
 en Mij niet vrezen,
 zegt de HEERE van de legermachten.

Van de toekomstige dagen van reiniging en zegen keert Maleachi terug naar de situatie in zijn dagen. Het oordeel zal niet alleen in de toekomst de goddelozen treffen, maar ook nu al. Kwaad moet worden geoordeeld door de heilige God. Hij zal als een Snelrechter handelen en daarbij Zijn oordeel met Zijn getuigenis bezegelen.

1. De eersten die Zijn oordeel vernemen, zijn “de tovenaars” (Ex 22:18). Zij werpen de waarheid van God en gaan bij de vader van de leugen, de duivel, te rade. *Een tovenaars mag u niet in leven laten. (Ex 22:18)*
2. Vervolgens velst Hij oordeel over andere vormen van kwaad, kwaad dat gericht is tegen de naaste. De “overspelers” begaan een grote zonde. Zij gaan voorbij aan Gods plan met het huwelijk zoals Hij dat bij de schepping heeft ingesteld. Hun gedrag is een aanval op de

verhouding tussen God en Zijn aardse volk en tussen Christus en de gemeente.

3. Zij “*die valse eden afleggen*”, zijn zij die een meened afleggen. Ze roepen God aan bij het begaan van onrecht en verbinden zo Zijn Naam aan de zonde. Waar God zo terzijde wordt gezet of in een kwaad daglicht wordt gesteld, zijn de gevolgen ook catastrofaal voor de verhoudingen tussen mensen onderling.
4. Zij zijn mensen “*die het loon van een dagloner met geweld inhouden*”. Ze hebben van iemands diensten gebruikgemaakt, maar weigeren hem het loon uit te betalen. Ze zijn ook in een positie om dit kwaad te begaan.
5. Ze geven niets om “[*het recht van*] *weduwe, wees en vreemdeling*”, maar buigen dat zo om, dat ze deze sociaal zwakke groepen mensen uitsluiten. Zij delen niet in de speciale zorg die God voor hen heeft.

Al deze vormen van kwaad, al dit goddeloze handelen, komen voor omdat er geen vrees voor God is. De genoemde goddelozen hebben gemeenschappelijk dat zij God niet vrezen. En God is nog wel “*de HEERE van de legermachten*”. Met Hem hebben ze te maken en Hij zal hen oordelen.

De HEERE is niet veranderd | vers 6

6 *Want Ík, de HEERE, ben niet veranderd,
ú, kinderen van Jakob, bent daarom niet omgekomen.*

Mensen mogen veranderen, God verandert niet (*Jk 1:17b*). Hij blijft altijd Dezelfde (*Hb 13:8*). Dat geldt voor al Zijn Goddelijke eigenschappen, ook voor Zijn liefde voor Zijn volk (*Ml 1:2*). Hij zal de Godvrezenden onder Zijn volk niet ombrengen. Omdat Hij onveranderlijk is en Zijn beloften zal waarmaken, is het met Israël geen gedane zaak.

Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid. (Hb 13:8)

Hij spreekt hier over Zijn volk als “*kinderen van Jakob*”. Dat ziet op het volk in zijn vaak ontrouwe wegen die het is gegaan. Hoe vaak zijn ze veranderd, toch zijn ze niet omgekomen. Dwars door al hun ontrouw heen heeft God hen geleid en gebracht in het land dat Hij hun vaders had beloofd hun te zullen geven.

In het land hebben ze de grootste misdaad aller tijden gepleegd door de Zoon van God, Die in liefde naar hen toe kwam, te kruisigen. Daar zijn ze zwaar voor getuchtigd, maar God heeft hen niet omgebracht. Hij heeft altijd een overblijfsel in leven gehouden. In de nabije toekomst zal Zijn volk door een grote verdrukking gaan. In die grote verdrukking zullen velen omkomen, maar een overblijfsel zal tot berouw en bekering komen. Aan hen zal Hij laten zien dat Hij niets heeft veranderd aan Zijn beloften en dat Hij alles tot op de letter zal vervullen (Ps 89:35; Dt 4:31; Ps 106:45). *Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen en wat over Mijn lippen gekomen is, niet veranderen. (Ps 89:35)*

Oproep tot bekering en de reactie daarop | vers 7

7 *Sinds de dagen van uw vaders bent u afgeweken van Mijn verordeningen,
en hebt u ze niet in acht genomen.
Keer terug naar Mij,
en Ik zal naar u terugkeren,
zegt de HEERE van de legermachten.
Maar u zegt: In welk opzicht moeten wij terugkeren?*

Dat God ondanks de ontrouw van Zijn volk Zijn plannen zal vervullen, ontslaat het volk niet van de verplichting zich te bekeren. Gods plannen en de verantwoordelijkheid van de mens sluiten elkaar niet uit, maar vullen elkaar aan. Maleachi houdt het volk voor hoelang het al van Gods verordeningen is afgeweken en er niet naar geleefd heeft.

Alle generaties vóór hen zijn ontrouw geweest, en zij die een nieuwe generatie zijn, gaan in hetzelfde spoor. De HEERE roept hen op naar Hem terug te keren. Dan zal Hij naar hen terugkeren. Hij heeft Zich vanwege hun zonden van hen moeten afwenden, maar Hij zal Zich weer tot hen wenden als zij hun zonden belijden en daarmee ophouden.

Het volk ziet echter geen reden om terug te keren om de eenvoudige reden dat ze vinden dat ze niet afgeweken zijn. Ze staan weer klaar met een antwoord. Het klinkt weer brutaal: 'Terugkeren? In welk opzicht dan? We zijn toch nette, oppassende leden van Uw volk? Wat een drukte maken Uw profeten van berouw en bekering. Waarom zijn wij in ongenade gevallen?'

Het volk beantwoordt de confrontatie met hun verkeerdheid door ontwijkende vragen. Ook smaden ze de profeet of dagen hem uit om eens wat duidelijker te zijn, wat meer bijzonderheden te vermelden. Zo reageren mensen als ze niet van plan zijn de waarheid onder ogen te zien. De oproep tot terugkeer prikkelt hun trots en brengt hen tot de vraag waarin ze dan wel moeten terugkeren. Het bewijst hoe afgestompt ze zijn in hun aanvoelen van wat zonde is. Het antwoord komt in de volgende verzen.

God beroven | verzen 8-9

- 8 Zou een mens God beroven?
Werkelijk, u berooft Mij!
En dan zegt u: Waarvan beroven wij U?
Van de tienden en het hefoffer!
- 9 U bent door de vloek getroffen,
omdat u Mij berooft,
[als] volk in zijn geheel.

God antwoordt op hun vraag waarin ze moeten terugkeren met een vraag waarin het antwoord opgesloten ligt (*vers 8*). Het antwoord is dat het natuurlijk onmogelijk is om God te beroven. Toch stelt God die vraag, want Hij wil daarmee hun aandacht trekken en hen erover laten nadenken. In een bepaald opzicht beroven ze God namelijk wel, en dat is door Hem iets te onthouden. Met grote nadruk zegt Hij: *“Werkelijk, u berooft Mij!”*

Weer is de brutale reactie om die beschuldiging maar eens hard te maken. God moet maar eens aantonen waarvan ze Hem beroven. Direct komt het antwoord. Ze beroven Hem *“van de tienden en het hefoffer”*. Ze zijn ongehoorzaam aan wat Hij daarover heeft gezegd in Zijn Woord. Hij spreekt daarin vaak over het geven van de tienden, die er ook nog in verschillende soorten zijn (*Lv 27:30-33; Nm 18:26-28; Dt 12:18; 14:28-29*).

Als het volk de tienden niet geeft, kunnen de Levieten en priesters, die van de tienden leven, ook hun werk niet doen en moeten ze omzien naar ander werk voor hun inkomen (*Ne 13:10-13*). Het hefoffer is ook een deel van het voedsel van de priester (*Ex 29:27-28; Lv 7:34; 10:14-15; Nm 5:9*). Als het hefoffer niet wordt gebracht, missen ze daardoor voedsel.

Wanneer de Levieten door gebrek aan inkomsten ander werk moeten gaan doen, gaat dat ook ten koste van hun dienst aan God. God wordt op die manier beroofd van hun dienst. Het achterwege laten van het brengen van de tienden treft ook de weduwen en wezen. God heeft bepaald dat zij van de tienden moeten krijgen voor hun levensonderhoud (*Dt 26:12*). Wie God berooft, dat wil zeggen wie Hem onthoudt waar Hij recht op heeft, die sticht veel kwaad.

Wie God berooft, krijgt ook geen zegen, maar vloek (*vers 9*). Het volk is er ellendig aan toe. Ze zuchten onder de vloek (*Ml 2:2*). Hier geeft God de oorzaak ervan aan. Ze beroven Hem en ze gaan daar maar mee door. En het is niet zomaar een enkeling die dat doet. Nee, het *“volk in zijn geheel”* maakt zich er schuldig aan. Maar ze weigeren in te zien dat de vloek die hen treft, hun eigen schuld is.

Beproof Mij toch | *vers 10*

10 *Breng al de tienden naar het voorraadhuis,
zodat er voedsel in Mijn huis is.
Beproof Mij toch hierin,
zegt de HEERE van de legermachten,
of Ik niet de vensters van de hemel voor u zal openen,
en zegen over u zal uitgieten, zodat er geen [schuren] genoeg zullen
zijn.*

De zaak is niet hopeloos. God geeft een aanwijzing die een uitdaging voor het geloof is. Hij vraagt hun dat ze *“al de tienden”*, niet slechts van een gedeelte van hun inkomsten, *“naar het voorraadhuis”* van de tempel brengen. Dan zal er *“voedsel in Mijn huis”* zijn, dat wil zeggen dat de priesters en Levieten die dienstdoen in het heiligdom dan te eten zullen hebben.

Als ze daarop ingaan, zal Hij een overvloedige zegen geven. Het moet wel op Zijn voorwaarden. Als zij willen dat God Zijn voorraadschuur opendoet, moeten zij eerst hun voorraadschuur openen om daaruit de tienden te nemen. Die tienden moeten in *“Mijn huis”*, dat is de tempel, worden gebracht (*Ne 10:38; 13:12; 2Kr 31:10*).

We redeneren vaak dat God ons eerst overvloed moet geven en dat wij dan kunnen geven. Maar God zegt: ‘Breng eerst al de tienden in het voorraad-

huis. Als jullie dat doen, zullen jullie zien wat Ik doe.' Hij opent dan *"de vensters van de hemel"* om zegen over hen uit te gieten in zo'n grote hoeveelheid, dat er geen schuren genoeg zijn om die te bevatten.

Daarmee bedoelt Hij dat Hij een overvloed aan regen zal geven waardoor het land een overvloedige oogst zal opleveren. De overvloed zal zo groot zijn, dat ze niet genoeg schuren hebben om die in op te slaan (vgl. Dt 28:12). Hij kan dit woord ook vervullen door Zijn volk op bijzondere wijze van voedsel te voorzien, zoals bij de wonderbare redding van Samaria (2Kn 7:2,19).

De HEERE zal voor u Zijn rijke schatkamer, de hemel, openen, door uw land regen te geven op zijn tijd en door al het werk van uw handen te zegenen. U zult aan vele volken uitlenen, maar u zult zelf niet hoeven te lenen. (Dt 28:12)

Als wij eerst God Zijn deel geven, geeft Hij ons wat Hij heeft, en dat is vele malen meer dan wij Hem hebben gegeven. We zien daarvan een voorbeeld in wat Elia tegen de weduwe van Zarfath zegt. De vrouw heeft nog maar een klein beetje meel en een klein beetje olie, net genoeg voor een laatste maaltijd voor haar en haar zoon. Toch vraagt Elia aan de vrouw om van dat laatste beetje eerst voor hem een kleine koek te maken. Hij voegt eraan toe dat zij daarna voor haar en haar zoon wat kan klaarmaken. De vrouw doet dat. Haar geloof wordt rijk beloond, want *"het meel in de pot raakte niet op en in de kruik ontbrak het niet aan olie"* (1Kn 17:13,16).

God beantwoordt ons vertrouwen op Hem met overvloedige zegen. Wij leven *"niet onder [de] wet, maar onder [de] genade"* (Rm 6:14). Maar daaruit mogen we niet de conclusie trekken dat het 'dus' niet uitmaakt hoeveel wij geven. Zou God nu in plaats van met tien procent ook wel met twee of drie procent genoeg nemen? Wie zo denkt, heeft weinig begrepen van de ware christelijke positie, van de liefde die de vervulling van de wet is (Rm 13:10).

Zonder enig bevel geven de eerste christenen in Jeruzalem niet tien procent, maar honderd procent (Hd 2:45). Zal de liefde ons er niet toe brengen niet zo weinig mogelijk, maar zoveel mogelijk te geven? Dwang komt voort uit een wet, liefde geeft dankbaar en blij wat ze kan, en geniet daarin bijzonder de gemeenschap met God, de grote Gever (2Ko 9:7,15).

Naar de mate dat de gelovige welvaart heeft (1Ko 16:2), verwacht de Heer een milde gave van hem voor Zijn werk en voor de behoeftige heiligen.

Waarom staat er: *“Vergeet de weldadigheid en mededeelzaamheid niet”* (Hb 13:16)? Omdat wij geneigd zijn om die te vergeten, en dan haastig en willekeurig nog wat uit onze portemonnee vissen. Even zien of we nog wat overgehouden hebben. Wat schepen wij God vaak af met onze restanten. Dat geldt voor ons bezit en ook voor onze tijd.

Ook voor ons geldt: *“Vereer de HEERE met je bezit, met de eerstelingen van heel je opbrengst”* (Sp 3:9). Alles wat we hebben, behoort Hem toe. Christus heeft ons immers voor God gekocht met Zijn bloed (1Ko 6:20; Op 5:9). Dat betreft ons lichaam en alles wat we bezitten. Wij beroven Hem als we voor onszelf leven en ons bezit voor onszelf gebruiken. Moet Hij ook tegen ons zeggen: ‘Kijk eens naar je bankrekening. Van wie is dat geld? Wat wil je ermee doen?’ De christen kijkt niet naar wat hij kan missen, maar vraagt aan de Heer wat hij voor zichzelf mag besteden, want alles is van Hem.

Gezegend en tot zegen | *verzen 11-12*

- 11 *Ik zal ter wille van u de kaalvreter bestraffen,
zodat hij de vrucht van de aardbodem bij u niet te gronde richt,
en de wijnstok op het veld bij u niet zonder vrucht zal blijven,
zegt de HEERE van de legermachten.*
- 12 *Alle heidenvolken zullen u gelukkig prijzen,
want u zult een aangenaam land zijn,
zegt de HEERE van de legermachten.*

Als ze de HEERE beproeven, geeft Hij niet alleen een overvloed aan zegen, maar zal Hij er ook voor zorgen dat er geen verderf meer in het land komt (*vers 11*). Hij zal het oordeel wegnemen en de opmars van de vraatzuchtige sprinkhaan, de kaalvreter, tot staan brengen, zodat hij de vrucht van het land en de vruchten van de bomen niet langer vernielt. God heeft gezag over alle schepselen; Hij roept ze en zendt ze waarheen Hij wil, ook naar Zijn volk als dat nodig is. Hij kan er ook een einde aan maken als ze niet langer nodig zijn.

Het gevolg is dat *“alle heidenvolken”* hen *“gelukkig prijzen”* (*vers 12*). Door hun terugkeer tot de HEERE ontvangen ze niet alleen zelf zegen, maar zullen ze ook tot zegen zijn voor anderen. Ze zullen *“een aangenaam land zijn”*. De openbaring van de gunst van God zal zo rijk zijn, dat de omringende landen hen gelukkig zullen prijzen.

Deze beloften zijn gebaseerd op het oudtestamentische beginsel dat zegen door God wordt gegeven als het volk gehoorzaam is, net zoals de vloek over hen komt als ze ongehoorzaam zijn (*Dt 28:15*). Hun verblijf in het land, hun vrij zijn van ziekte, aardse zegeningen in elke vorm en gedaante, het is allemaal afhankelijk van hun gedrag ten opzichte van de inzettingen en voorschriften die zij van God hebben gekregen. Daaraan hebben ze zichzelf ook verplicht (*Ex 19:8; 24:3,7*).

God dienen is nutteloos | *verzen 13-15*

13 *Uw woorden tegen Mij waren te hard, zegt de HEERE.*

Maar u zegt: Wat hebben wij onder elkaar tegen U gesproken?

14 *U zegt: God dienen is nutteloos!*

Wat voor nut heeft het dat wij [onze] taak ten behoeve van Hem vervullen

en dat wij in het zwart gaan

voor het aangezicht van de HEERE van de legermachten?

15 *Welnu, wij prijzen de hoogmoedigen gelukkig:*

niet alleen worden zij die goddeloosheid doen, opgebouwd, zelfs als zij God beproeven, ontkomen zij.

In *vers 13* zijn we weer terug in de actualiteit van de dagen van Maleachi. De HEERE heeft een nieuwe aanklacht tegen hen. Hij brengt Zijn volk de woorden onder de aandacht die zij tegen Hem hebben gesproken. Uit die woorden is gebleken dat zij zich vermetel opstellen, hard en weerspannig, zelfs agressief. Er is een toename in het verzet tegen God.

En weer reageren ze met de onbeschaamde tegenwerping of de HEERE dan maar eens wil aantonen wat zij onder elkaar tegen Hem hebben gesproken. Ze voelen totaal niets aan van wat God hen verwijt. Bij hen ontbreekt elke Godsvrucht. Niets in hen is afgestemd op God. En dan te bedenken dat we hier te maken hebben met leden van Gods volk.

De HEERE zegt tegen hen waaruit hun gepraat onder elkaar bestaat (*vers 14*). Hun vermetelheid blijkt hieruit dat zij zeggen: "God dienen is nutteloos!" En dat is nu juist het leven van de mens. God dienen is het voorrecht en de plicht van het schepsel en geeft hem de ware betekenis en het doel van zijn leven. Maar daar zijn zij het niet mee eens. God dienen levert

volgens hen niets op, want ze krijgen niet wat ze willen hebben, namelijk materiële welvaart.

Nou, als dat zo is, kun je er maar beter mee stoppen om Hem te dienen. Waarom zullen zij hun taak ten behoeve van Hem vervullen als Hij hen er toch niet voor beloont? Zo praten zij onder elkaar. In plaats van elkaar aan te moedigen tot een trouwe taakvervulling voor de HEERE, stimuleren ze elkaar om hun trouw aan Hem op te zeggen. Zij klagen dat ze met hun godsdienst niets gewonnen hebben. Integendeel, ze lijden onder armoede en verdriet.

Ook *“in het zwart gaan”* helpt niets, zo constateren zij. Het houden van vastendagen, het afzien van voedsel, brengt ook geen winst. En daarvoor verricht je toch je godsdienstige verplichtingen? Voor wat hoort wat. Zij doen wat God vraagt, dus moet God daar wel heel blij mee zijn en hun voorspoed geven. Maar kijk eens hoe ze eraan toe zijn. Alleen maar ellende.

Waar ze blind voor zijn, is dat het probleem bij hen ligt en niet bij God. Ze hebben niet in de gaten dat ze alleen uiterlijk God dienen en dat ze van binnen verdorven zijn. God ziet het hart aan en dat slaat niet voor Hem. Wat Hij zoekt, zijn verscheurde, berouwvolle harten en niet verscheurde of zwarte kleren (Jl 2:13).

*En scheur uw hart
en niet uw kleren.
Bekeer u tot de HEERE, uw God,
want Hij is genadig en barmhartig,
geduldig en rijk aan goedertierenheid,
en Hij heeft berouw over het kwaad.
(Jl 2:13)*

Ze hebben het helemaal met God gehad. *“Welnu”*, je kunt maar beter hoogmoedig en trots zijn (vers 15). Zulke mensen maken het in de wereld. Zij hebben voorspoed en zelfs als zij God beproeven – hier in de zin van hoogmoedig uitdagen –, worden ze niet gestraft, maar ontkomen ze. Het leven in de wereld is veel beter dan dat je als christen je best doet om God tevreden te stellen. Als je voor God wilt leven, krijg je alleen maar problemen. Zo hebben al heel wat zogenaamde christenen gepraat.

Zij die de HEERE vrezen | verzen 16-17

16 Dan spreken zij die de HEERE vrezen,
ieder tot zijn naaste:

De HEERE slaat er acht op en luistert.

Er is een gedenkboek geschreven voor Zijn aangezicht,

*voor wie de HEERE vrezen
en wie Zijn Naam hoogachten.*

17 *En zij zullen voor Mij, zegt de HEERE van de legermachten,
op de dag die Ik maken zal, een persoonlijk eigendom zijn.*

*Ik zal hen sparen,
zoals een man zijn zoon spaart
die hem dient.*

In de vorige drie verzen openbaart God dat Hij weet wat goddeloze mensen tegen elkaar over Hem zeggen. Hij neemt daar kennis van (*vgl. Jr 8:6*). In *vers 16* lezen we dat Hij ook weet wat de Godvrezenden tegen elkaar over Hem zeggen. Onder de opstandige mensen van de vorige verzen bevinden zich enkelingen die elkaar kennen en met elkaar praten. De HEERE sluit Zich bij hen aan. Hij vindt Zijn vreugde in hen, met hoe weinig ze ook maar zijn.

Te midden van alle grootspraak is er een overblijfsel dat geen grote mond heeft over hun eigen kunnen, maar dat de mond vol heeft over de HEERE. Zij vrezen Hem, ze zijn vol eerbied voor Hem. In plaats van elkaar op te hitsen om ontrouw te worden aan een God Die zo moeilijk doet, bemoedigen ze elkaar. Ze wijzen elkaar erop dat Hij wel acht op hen slaat en naar hen luistert. Dit overblijfsel vertrouwt Hem, dwars door alle beproevingen heen. We zien hen bijvoorbeeld in *Lukas 1-2*, net vóór en net na de geboorte van de Heer Jezus, in Zacharia en Elizabeth, Jozef en Maria, de herders, Simeon en Anna.

De Heer kent ook in onze tijd allen die Hem te midden van een afvallige christenheid trouw blijven. Dat zien we meestal niet in de massabijeenkomsten, maar in persoonlijke contacten. We moeten niet denken zoals Elia dat we alleen zijn overgebleven. De Heer neemt nota van alles wat iemand over Hem zegt om een ander te bemoedigen om Hem trouw te blijven.

Het is menselijkerwijs spreken als gezegd wordt dat alles in een "*gedenkbok*" geschreven wordt (*vgl. Es 6:1-2; Ps 56:9*). God heeft dat boek niet nodig. Het boek dient om ons inzicht te geven in de waarde die Hij hecht aan ons spreken over Hem. Het gaat over hen "*die de HEERE vrezen en wie Zijn Naam hoogachten*". Eerbied voor Hem blijkt uit de hoogachting van Zijn

Naam. Zijn Naam is de uitdrukking van Zijn Wezen, Wie Hij is. Hoogachting van Zijn Naam blijkt niet zozeer uit wat er over die Naam wordt gezegd, maar uit het dag en nacht overpeinen ervan (*Ps 1:2*). Hoogachting wil zeggen een zo hoge waardering voor die Naam hebben, dat hij het hart en de gedachten helemaal in beslag neemt.

Het niet verloochenen van Zijn Naam is ook in de eindtijd waarin wij leven een van de kenmerken van hen die te midden van het algehele verval Hem trouw blijven (*Op 3:8*). Hoogachting of eerbied voor Zijn Naam betekent dat we Hem eren voor Wie Hij is. We mogen dat op bijzondere wijze beleven wanneer we als gemeente samenkomen. De Heer Jezus spreekt erover dat al zijn het er maar twee of drie die samenkomen in Zijn Naam, Hij daar in het midden is (*Mt 18:20*). De eindtijd wordt in Gods Woord niet verbonden aan massale bijeenkomsten en indrukwekkende tekenen en wonderen, maar aan kleine aantallen.

Ik weet uw werken; zie, Ik heb een geopende deur voor u gegeven, die niemand kan sluiten; want u hebt kleine kracht en hebt Mijn Woord bewaard en Mijn Naam niet verloochend. (Op 3:8)

Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in hun midden. (Mt 18:20)

De HEERE spreekt over de gelovigen die dit overblijfsel vormen vanuit de vreugde van wat zij voor Hem zullen zijn (*vers 17*). Zij zijn voor Hem “een persoonlijk eigendom” (*Ex 19:5; Dt 7:6; 14:2; 26:18*). Daarin beluisteren we dat zij kostbaar voor Hem zijn, dat ze een bijzondere schat zijn (*Js 62:3*). Zijn oog en Zijn hart gaan naar hen uit.

U zult een sierlijke kroon zijn in de hand van de HEERE en een koninklijke tulband in de hand van uw God. (Js 62:3)

Hij zal daar openlijk uiting aan geven “op de dag die Ik maken zal”, dat is de dag van Zijn komst. Dan zullen zij stralen als een kostbaarheid voor Hem tegenover de goddelozen. Nu zijn ze nog verborgen, maar dan zullen zij met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid (*Mt 13:43*).

Zij zullen gespaard blijven en niet in de oordelen omkomen, omdat zij in relatie tot Hem staan als een zoon die zijn vader trouw dient. Het is Zijn waardering van hun toewijding aan Hem, dwars door alle tegenstand heen. Hij kan hen sparen omdat Hij dé Zoon, Zijn eigen Zoon, Die Hem volmaakt heeft gediend, niet heeft gespaard (*Rm 8:32*).

Het onderscheid wordt gezien | vers 18

18 *Dan zult u opnieuw [het onderscheid] zien
tussen een rechtvaardige en een goddeloze,
tussen wie God dient
en wie Hem niet dient.*

De verschillen tussen de rechtvaardige en de goddeloze leden van Gods volk worden nu nog alleen door God gewaardeerd. De goddelozen hebben het nu nog voor het zeggen. Het ogenblik komt dat dit onderscheid door iedereen zal worden gezien en erkend. Dat zal gebeuren op de dag die de HEERE maken zal (vers 17).

De trouwelozen hebben God voor de voeten geworpen dat het nutteloos is om Hem te dienen (verzen 14-15). Op de dag die de HEERE zal maken, zullen ze tot hun grote schaamte en schande het verschil duidelijk zien. Ze zullen dan moeten toegeven dat God wel rechtvaardig is. Ze zullen dan zien wie er werkelijk voor Hem hebben geleefd en dat moeten erkennen en moeten toegeven dat zij zelf de goddelozen zijn geweest. De nadere toelichting komt in het volgende hoofdstuk.

Maleachi 4

De dag van de HEERE komt in vuur | vers 1

1 *Want zie, die dag komt,
brandend als een oven.
Dan zullen alle hoogmoedigen
en allen die goddeloosheid doen, stoppels worden.
En de dag die komt, zal ze in vlam zetten,
zegt de HEERE van de legermachten,
Die van hen
wortel noch tak zal overlaten.*

De dag die komt, is de dag van de HEERE, dat is de periode waarin Christus de wereldregering opeist en uitoefent. Dan is het over en uit met 'de dag van de mens' (1Ko 4:3), dat is de periode waarin de mens alles voor het zeggen heeft, de tijd waarin wij leven. De dag van de HEERE komt "brandend als een oven", wat betekent dat die dag wordt ingeluid door oordeel. 'Brandend als een oven' geeft de intensiteit van het vuur aan, de hitte ervan, en toont de grootheid van de wraak van God (2Th 1:7-8).

..., en aan u die verdrukt wordt, rust met ons bij de openbaring van de Heer Jezus van [de] hemel met [de] engelen van Zijn kracht, in vlammend vuur, als Hij wraak brengt over hen die God niet kennen en over hen die het evangelie van onze Heer Jezus niet gehoorzamen. (2Th 1:7-8)

De hoogmoedigen, die door de ontrouwe leden van Gods volk gelukkig worden geprezen (Ml 3:15), en de goddelozen van het volk zelf, zullen in het vlammeende vuur van Gods oordeel niets meer dan stoppels zijn. Dat is alles wat er overblijft van de hooggeprezen hoogmoed. Het contrast tussen wat ze zich verbeelden in hun leven zonder God en wat ze zijn als het vuur van Gods oordeel tegen hen ontbrandt, kan niet dramatischer geschilderd worden.

Nog eens zegt Maleachi dat de dag die komt hen in vlam zal zetten. "Onze God is een verterend vuur" (Hb 12:29). Hij oordeelt radicaal allen die tegen Hem hebben gerebelleerd. Er blijft op aarde niets van hen over. "Wortel noch tak" wordt overgelaten. Het zijn de beide uiteinden van de boom: de

wortel diep in de grond en de tak hoog in de lucht. Als de wortel is verdelgd, kan er niets meer uit groeien. Als de tak is verdelgd, kan die ook geen wortel meer schieten. Het oordeel is totaal. God zal alle ergernissen uit Zijn koninkrijk wegdoen en in de vuuroven werpen (*Mt 13:41-42*).

Het gaat hier overigens om de verschijning van de Heer Jezus op aarde en niet om Zijn komst voor de gemeente in de lucht. Van dit laatste zal geen ongelovige getuige zijn. Als Hij op aarde verschijnt, zal dat zijn samen met de gemeente.

De Zon der gerechtigheid gaat op | verzen 2-3

- 2 Maar voor u die Mijn Naam vreest,
zal de Zon der gerechtigheid opgaan en onder Zijn vleugels zal genezing zijn;
en u zult naar buiten gaan en dartelen
als kalveren uit de stal.
- 3 U zult de goddelozen vertrappen.
Voorzeker, stof zullen zij worden
onder uw voetzolen
op die dag die Ik bereiden zal,
zegt de HEERE van de legermachten.

We zien in deze twee verzen het enorme contrast tussen wat de goddelozen en wat de gelovigen te wachten staat. Opnieuw is hier sprake van het vrezen van de Naam van de HEERE (*vers 2; Mt 3:16*). Op aarde hebben ze voor die Naam geleden, maar als de Heer Jezus komt, zal de situatie voor hen totaal veranderen.

Na de donkere nacht van de grote verdrukking komt Hij als de Zon der gerechtigheid licht, warmte, vrijheid, vreugde en gezondheid brengen (*vgl. Js 60:2; Ps 84:12a; Lk 1:78-79*). "Hij is als het licht van de morgen, [wanneer] de zon opgaat, een morgen zonder wolken"

Want zie, de duisternis zal de aarde bedekken en donkere [wolken] de volken, maar over u zal de HEERE opgaan en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden. (Js 60:2)

(*2Sm 23:4a*). De zon is het symbool van heerschappij over de dag (*Gn 1:16*). Zo wordt de dag van de HEERE gekenmerkt door Zijn heerschappij.

De stralen van de zon worden vergeleken met vleugels waaronder genezing is. Als de Heer Jezus komt, zal Hij de vijanden van Zijn volk oordelen, terwijl Hij voor Zijn volk genezing brengt. Hij zal alle wonden die Zijn volk zijn toegebracht, genezen. Het zal naar lichaam en geest een gezond volk worden. Hij maakt alles goed. Hij brengt vergeving en genezing (*Ps 103:3*).

Zijn verschijning zal een einde maken aan de gedwongen verberging uit vrees voor het schrikbewind van de antichrist. De gelovigen zullen tevoorschijn komen uit hun schuilplaatsen. Ze zullen “*dartelen als kalveren*” die na de winter uit de stal in de vrijheid en in de warmte van de zon komen. Het is het beeld van het voorjaar.

Behalve dat de gelovigen van het overblijfsel zullen springen van vreugde, zullen ze ook door de Heer Jezus worden gebruikt om het oordeel over de goddelozen te voltrekken (*vers 3*). Zij die eerst zijn vertrappt, zullen nu hen vertrappen door wie ze vertrappt zijn. Het zal een omkering van de vroegere situatie zijn (*vgl. 2Th 1:6-7*).

...; daar het rechtvaardig is bij God, aan hen die u verdrukken, verdrukking te vergelden, en aan u die verdrukt wordt, rust met ons bij de openbaring van de Heer Jezus van [de] hemel met [de] engelen van Zijn kracht, ... (2Th 1:6-7)

Hier blijkt wel duidelijk dat Christus, wanneer Hij komt, geen wereld zal binnentreden die Hem verwelkomt. Hij komt niet in een wereld die voor Hem gewonnen is door het evangelie. Dan zouden er immers geen goddelozen te vertrappen zijn.

Mozes | *vers 4*

4 Denk aan de wet van Mozes, Mijn dienaar,
die Ik hem geboden heb
op Horeb voor heel Israël,
[aan] de verordeningen en de bepalingen.

Maleachi begint aan zijn slotwoorden. Hij doet een laatste oproep aan het volk. Daarbij verbindt hij als laatste bijbelschrijver van het Oude Testament zich met de eerste bijbelschrijver, Mozes. Tussen hen ligt een periode van meer dan twaalfhonderd jaar. Omdat ze beiden door dezelfde Geest geleid zijn, is er tussen hen geen verschil van opvatting. Omdat er vierhonderd jaar lang geen profeet zal optreden totdat Johannes de doper gaat

prediken, zal het volk van God des te meer zijn aangewezen op het Woord van God door Mozes.

Maleachi roept het volk op daaraan te denken. Ze moeten de wet van Mozes die God hem – niet gegeven, maar – “geboden” heeft, weer gaan lezen en in acht gaan nemen. Een terugkeer naar het Woord van God is de enige mogelijkheid tot herstel. Dat geldt voor alle tijden, ook voor ons vandaag (vgl. Js 8:20).

[Terug] naar de wet en het getuigenis! Als zij niet overeenkomstig dit woord spreken, zal er voor hen geen dageraad zijn. (Js 8:20)

God heeft “op Horeb” de wet geboden “voor heel Israël”. De herinnering aan de wet van Mozes is de herinnering aan de onveranderlijke basis van Zijn verbond met hen. Hun veiligheid, en ook die van ons, ligt in gehoorzaamheid aan Gods Woord. We hebben het onveranderlijke Woord nodig. Als we dat vergeten, moeten we ernaar worden teruggevoerd.

Elia | verzen 5-6

- 5 *Zie, Ik zend tot u
de profeet Elia,
voordat de dag van de HEERE komt,
die grote en ontzagwekkende [dag].*
- 6 *Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen,
en het hart van de kinderen tot hun vaders,
opdat Ik niet zal komen
en de aarde met de ban zal slaan.*

In het vorige vers wordt Mozes als de wetgever voorgesteld. In deze beide laatste verzen zien we Elia. Zijn dienst was om het volk dat van Gods wet was afgeweken, terug te voeren tot gehoorzaamheid aan de wet. In deze laatste verzen worden Mozes en Elia met elkaar verbonden. De wet en de profeten blijven zolang de aarde bestaat. Ook zien we in Mozes een terugblik naar de oorsprong en in Elia een blik in de toekomst, hoe het zal zijn. De beoordeling van het heden moet altijd plaatsvinden in het licht van het verleden of dat van de toekomst.

Beide mannen samen zijn van grote betekenis geweest voor het volk van God en de betekenis van hun dienst blijft ook voor toekomstige geslachten. We ontmoeten hen samen op de berg van de verheerlijking in de tegen-

woordigheid van de Heer Jezus (*Mt 17:3*). Dat is een voorsmaak van de tijd dat Christus in heerlijkheid regeert en alles in overeenstemming zal zijn met alles wat zij, in opdracht van God, aan het volk hebben voorgehouden.

Als de Heer met Zijn drie discipelen van de berg is gekomen, vragen zij naar Elia (*Mt 17:9-13*). Ze hebben op de berg iets geproefd van het komende koninkrijk. Maar ze weten ook van dit vers hier, in *Maleachi*. Ze hebben begrepen uit wat de schriftgeleerden hiervan zeggen, dat Elia eerst moet komen voordat de Messias geopenbaard kan worden. Nu hebben ze in de Heer Jezus de Messias gezien, echter zonder dat ze Elia vooraf hebben zien komen.

De Heer antwoordt dat Elia zeker eerst komt. Daarin hebben de schriftgeleerden gelijk, want dat is in overeenstemming met de profetie. Tegelijk voegt Hij eraan toe dat Elia alle dingen weer zal herstellen. De uitwerking van de komst van Elia is het herstel van alle dingen. Ook de Zoon des mensen moet nog komen, dat wil zeggen in heerlijkheid op aarde. Over *die komst in heerlijkheid* spreekt de Heer Jezus en in verbinding daarmee spreekt Maleachi hier (*vers 5*) over de komst van Elia. Ook in *Openbaring 11* hebben we een verwijzing naar de dienst van Mozes en Elia in verbinding met de komst van de Heer Jezus naar de aarde (*Op 11:3-6*).

Voordat Hij op die manier zal komen, is het nodig dat Hij aan het volk wordt voorgesteld als de beloofde Messias om te zien of het volk Hem zal aannemen. Hij is *in vernedering* tot Zijn volk gekomen, om Zijn volk op de proef te stellen. Het resultaat daarvan is dat Hij verworpen wordt, zoals God heeft voorzien in de profeten. Omdat Johannes de dooper is gekomen in de geest en de kracht van Elia (*Lk 1:17*), kan de Heer Jezus zeggen dat Elia al gekomen is. Maar ze hebben Johannes als Zijn voorloper (*Js 40:3-5; MI 3:1*) verworpen.

Na deze uitleg begrijpen de discipelen dat in Johannes de dooper Elia al is gekomen, maar dat het volk als geheel niet naar zijn boodschap heeft geluisterd en daarom niet klaarstaat voor de ontvangst van de Messias. Maleachi heeft ook over de komst van Johannes de dooper gesproken (*MI 3:1*). Als Johannes de dooper met zijn boodschap was aangenomen, zou hij Elia zijn geweest. Hij heeft zijn dienst verricht in de geest en de kracht van Elia en getuigd van de komende Messias.

Maar Johannes is onthoofd en Christus is gekruisigd. Daarom zal Elia nog eens komen. Hij zal dan weer komen om de harten op de proef te stellen met het oog op de komst van de Messias Die dan niet in vernedering maar in heerlijkheid komt. Over die komst van Elia spreekt Maleachi hier in de verzen 5-6.

Het doel van de komst van Elia is herstel bewerken tussen de generaties om ze geestelijk geschikt te maken de Messias te ontvangen (*vers 6*). De gezinnen gaan te gronde aan het verkwanselen van het gezag door de ouders. Gezag is het kader waarin de juiste verhoudingen tussen ouders en kinderen worden ontwikkeld. De duivel is bezig ons geestelijk te beroven van onze kinderen. Het komt door onze veranderde kijk op hen dat hij daarin slaagt. Daarom moeten eerst de harten van de vaders teruggebracht worden tot de kinderen. Daarna worden de harten van de kinderen teruggebracht tot hun vaders.

Deze hereniging is de basis van zegen. Als hier geen doorbraak komt, betekent dit dat de HEERE bij Zijn komst de aarde met de ban zal moeten slaan. De Heer Jezus zal bij Zijn komst de aarde inderdaad met de banvloek moeten slaan. We zien hoe kinderen de ouders in toenemende mate ongehoorzaam worden (*2Tm 3:2*). Steeds meer kinderen weten niet eens wie hun ouders zijn. Een normaal, bijbels gezinsleven verdwijnt meer en meer uit de samenleving.

Maar er zullen er ook zijn die door het werk van Gods Geest tot bekering komen. Zij luisteren naar de oproep tot bekering en worden hersteld in hun familierelaties. De banvloek treft hen niet. Als de Heer Jezus komt, gaan zij met Hem het vrederijk in. Daar zullen zij onder Zijn zegenrijke heerschappij alle zegeningen genieten die een familie maar op aarde genieten kan.

Met deze woorden over de dienst van Mozes en Elia eindigt het profetisch getuigenis van het Oude Testament. God stuurt geen boodschappers meer naar Zijn volk, totdat Hij in het Nieuwe Testament door Johannes de dooper opnieuw tot hen gaat spreken.

Andere publicaties

Op de website www.oudesporen.nl staan onder het menu 'Artikelen' en het submenu 'Auteurs -> Ger de Koning' de volgende commentaren en publicaties:

1. De serie 'Toegelicht en toegepast', een commentaarreeks van de bijbelboeken van het Oude Testament.
2. De 'Zie-serie', een commentaarreeks van de vier Evangelien en *Handelingen*.
3. De 'Rotsvast-serie', een commentaarreeks met een verklaring van de nieuwtestamentische bijbelboeken vanaf de *brief aan de Romeinen* tot en met *Openbaring*. Deze serie heeft tot doel hen die jong zijn in het geloof te helpen bij het lezen en leren begrijpen van Gods Woord.
4. Publicaties over diverse onderwerpen.

Van diverse Nederlandse publicaties zijn vertalingen in andere talen beschikbaar.

Alle commentaren en publicaties zijn vrij te downloaden als pdf bestand en als e-book.

Als er een ISBN wordt vermeld, is de publicatie ook in boekvorm verkrijgbaar. Het boek kan worden besteld door op het betreffende ISBN te klikken. Voor een Nederlandse publicatie verschijnt www.uitgeverijdaniel.nl. Deze publicatie kan ook via de christelijke boekhandel worden besteld. Voor een in het Duits vertaalde publicatie met een ISBN verschijnt de Duitse website www.daniel-verlag.de.

De Nederlandse commentaren staan ook op www.kingcomments.com. Bijbelboeken en verzen kunnen eenvoudig en snel worden benaderd. De commentaren kunnen worden gelezen op elk beeldscherm, van pc tot smartphone. Meer info staat onder 'Informatie' op de site. Het is raadzaam die eerst te lezen.

